ANT

Haftalık Dergi • 3 Şubat 1970 • Sayı 162 • 150 Krş

ORDU DIŞINDA ORDU KURULUYOR

POLİS KİME KARŞI SİLAHLANIYOR?

25 ocak

□ Karabük'te saldırı

Zonguldak'ta işçiler tarafından yayınlanmakta olan sömürücüye Yumruk isimli gazeteyi dağıtmak amacıyla Karabük'e giden Sosyalist Gençlik Örgütü üyesi dört genç ile bazı işçiler, sarı sendika yöneticilerinin silahlı saldırısına uğramıştır. Uzun süredir toplu sözleşme görüşmelerini patronların çıkarına uzatan Çelik-İş yöneticilerinin tutumunu eleştiren gazete 24 Ocak günü Zonguldak'tan gelen işçilerle gençler tarafından Demir Çelik Fabrikası'nın önünde dağıtılırken, oyunlarının meydana çıkmasından korkan sarı sendika yöneticileri ve bazı çıkarcılar bir genci tabanca tehdidi ile ve resmi hizmete mahsus bir jeep'le doğa

kaçırıp iki saatten fazla işkenceye tabi tutmuşlar, diğer bir genci çevredeki körpülerden birinden aşağıya atmaya kalkışmışlardır. Bu açık zorbalık karşısında polis saldırganları yakalayacağı yerde gençleri yakalayarak uzun süre karakolda bekletmiştir. S.G.Ö. yayınladığı bildiride, «Emperyalizmin içimizdeki uzantısı durumundaki iktidardan yardım umacak, polisin bizleri korumasını bekleyecek değiliz. Sosyalist kavgada tüm işçi sınıfı düşmanlarının ezileceği günler yakındır» demiştir. Resimlerde, saldırıya uğrayan gençlerden Mehmet Bilici ve Adnan Celayir görülmektedir.

□ İşçi, üstünü aratma!

Bazı küstah işverenler ve işveren vekilleri, işçileri odalara sokup üstlerini aramakta, hatta bu bahaneyle işçileri çırılçıplak soymaktadırlar. Bu anayasa ve insanlık dışı davranışlar karşısında Lastik İş Sendikası Genel Başkanı ve TİP İstanbul Milletvekili Rıza Kuas «İşçi arkadaş, Üstünü Aratma!» başlıklı bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride, Royal işçilerinin topluca direnerek Yargıtay kararıyla üstlerinin aranmasını engelledikleri hatırlatıldıktan sonra, «İşçi kardeşim, üstünüzü aramaya kalkarlarsa, dinlemeden çıkış kapısından topluca geçeceksiniz. Mahkeme kararı olmadan, ne olursa olsun, üstünü aratmayacaksın. Zorla bir arkadaşımızın üstünü aramaya kalkarlarsa, topluca engel olacaksınız.» denilmektedir.

□ İkinci Biafra

Samsun İl Genel Meclisi toplantısında, özellikle Vezirköprü İlçesi'ne bağlı dağ ve orman köylerinde, köylülerin açlıktan ve gıdasızlıktan öldüğü, yıllık gelirleri 500 lirayı geçmeyen köylülerin tam bir sefalet içinde bulundukları açıklanmış, durumun hükümete duyurulmasına karar verilmiştir. Yoksul orman köylülerine «kalkınma kredisi» olarak kanunen tahsisi gereken 50 milyon lirayı bu yıl bütçede 5 milyon liraya indiren hükümetin bu «İkinci Biafra Olayı»na ne tedbir getireceği merakla beklenmektedir.

26 ocak

□ Dokuzuncu parti: MNP

«Anadolu tüccarının temsilcisi» sıfatıyla sahneye çıkıp Odalar Birliği Başkanı olduktan sonra siyasete atılan Konya Milletvekili Prof. Necmeddin Erbakan, uzun süreden beri sözünü ettiği siyasi partiyi nihayet kurmuştur. 17 taraftarıyla birlikte kurduğu Milli Nizam Partisi'nin, «sağ cephedeki boşluğu doldurmak üzere kurulmuş iki buutlu» bir parti olduğunu ileri süren Erbakan, diğer sekiz partinin birbirine benzediğini iddia ederek, «Partimiz materyalist felsefe üzerine kurulmamıştır, ahlaka dayanmaktadır. Biz batıyı değil, batı bizi örnek alacaktır» demiştir. Ancak nevi şahsına münhasır bir parti kurmak iddiasında olan Erbakan, teşhislerde sol ile birleştiklerini, fakat tedavide ayrıldıklarını belirtirken, partisine masonlar ve siyonistler dışında herkesi, hattâ solcuları da alacağını söyleyerek çelişkiye düşmüştür. AP'nin iç bunalıma sürüklendiği bir sırada partisini kuran Erbakan, AP'den beklenen kopmaların kendi partisine kanalize olacağını ummaktadır.

□ Cunta'nı vahşeti

New York'ta sanatçı ve profesörlerden kurulu bir komite, Amerikan halkına çağrıda bulunarak uzun süreden beri Yunanistan'da bir hapishanede bulunan solcu kompozitör Teodorakis'in serbest bırakılması için açılan kampanyaya katılınmasını istemiştir. Teodorakis'tin son günlerde yeni bir askeri hapishaneye nakledildiğini bildiren Komite, cuntanın bunu yapmaktaki amacının, «kompozitörün tabii nedenlerle öldüğü» iddialarına halkı inandırmak olduğunu açıklamıştır.

□ Kıbrıs için çözümyolu

Kıbrıs'ı ziyaret eden Sovyetler Birliği Komünist Partisi ile Kıbrıs Komünist Partisi (AKEL) arasında yapılan görüşmelerden sonra yayınlanan ortak bildiride, Kıbrıs sorununun, ancak «barışçı yollarla, Kıbrıs halkı tarafından, dış müdahaleye maruz kalmadan» çözümlenebileceği açıklanmıştır. İki parti, Avrupa'da barışın önemi üzerinde de durmuşlar ve Amerika'nın Vietnam'daki kuvvetlerini kayıtsız şartsız geri çekmesi, Ortadoğu sorununun Güvenlik Konseyi kararı esaslarına göre çözümlenmesi hususunda görüş birliğine varmışlardır.

Askeri Okul'dan çıkartıldılar

Bir süre önce yayınlanan 69 deniz subayı bildirisiyle ilgili olarak, beş devrimci teğmenden sonra, Heybeliada Askeri Deniz Lisesi'nden yedi devrimci öğrenci çıkartılmış, Harp Okulu'nda da 7 öğrenci hakkında tahkikat açılmıştır. Bu öğrencilerin de «kıyım»a uğrayacakları sanılmaktadır.

27 ocak

□ Fethi Naci beraat etti

Ekim İhtilali'nin 50. yıldönümünde yazdığı bir yazıdan dolayı «komünizmi övdüğü» iddiasıyla hakkında dava açılan arkadaşımız Fethi Naci, hatırlanacağı üzere, İstanbul İkinci Ağır Ceza Mahkemesi'nde sorumlu müdürümüz Yaşar Uçar ile birlikte 1,5 yıl hapse mahkum olmuştu. Atatürk'ün Sovyet dostluğu üzerine bir konuşmasını iktibas ettiği için gedikli bilirkişilerden Prof. Sulhi Dönmezer'in «suç vardır» fetvası ile Fethi Naci mahkum edilirken, aynızamanda, Atatürk de mahkum edilmiş oluyordu. Ancak bu mahkumiyet kararı Yargıtay'da esastan bozulmuştu. Bu defa aynı mahkeme, Yargıtay'ın bozma kararına uyarak son duruşmada, avukatımız Müşür Kaya Canpolat'ın savunmasından sonra oyçokluğu ile beraat kararı vermiştir.

Kanlı Pazar'ın Sorumlusu

Kanlı Pazar'ın bir numaralı sorumlusu İstanbul Valisi Vefa Poyraz hakkında İçişleri Bakanlığı ve Savcılık müfettişlerinin yaptığı tahkikat sonuçlanmış ve Poyraz, «olaylar çıkmadan önce ihbarlar aldığı, fakat bu ihbarları değerlendirmediği» için suçlu görülerek dosyası dava açılmak üzere izin talebi ile Danıştay'a sevkedilmiştir. Ancak dosya, içinde bazı evrakın eksik olması sebebiyle İçişleri Bakanlığı'na tamamlanmak üzere iade edilmiştir. Bakanlığın bu konudaki ciddiyetsizliği, «sanık» durumundaki Poyraz'ın hâla İstanbul Valiliği makamında oturtulmasıyla da kendini göstermektedir.

□ Dubçek Türkiye'de!

Güleryüzlü sosyalizm sapmasının bellibaşlı temsilcilerinden olan Çekoslovakya Komünist Partisi eski Genel Sekreteri Aleksandr Dubçek, yeni atandığı Ankara Büyükelçiliği görevine başlamak üzere Türkiye'ye gelmiştir. Egemen çevreler, sosyalist hareketin yozlaştırılmasındaki rolünden dolayı kendisine büyük önem verdikleri için Dubçek'in gelişi sansasyon yaratmış, burjuva gazeteleri manşetler vermişlerdir. Dubçek'in Ankara'ya gelmiş olması, yerli güleryüzlü sosyalistlerin asık çehrelerini de güldürmüştür. Ne var ki, Dubçek'in Türkiye'ye gelir gelmez ilk olarak Sovyetler Birliği Büyükelçisi ile görüşmesi, hâkim çevreleri ve yerli güleryüzlüleri üzerinde soğuk duş etkisi yapmıştır!

□ Baykurt'a saldırdılar

TÖS Genel Başkanı Fakir Baykurt, Çorum'daki bir konferansında bazı AP'lilerle İmam Hatip Okulu öğrencilerinin saldırısına uğramıştır. Konferans sırasında hakaretle başlayan sataşma, dışarıda da devam etmiş ve Baykurt ile yanındaki öğretmenlere taş atılmıştır. Saldırı sırasında bir ilköğretim müfettişi ile iki bayan da atılan taşlarla yaralanmışlardır.

□ Çankaya'nın Mercedes'leri

Cumhurbaşkanlığı için geçen yıl Çankaya Köşkü'ne alınan beş Mercedes de yetmemiş, bu yıl yeniden dört adet Mercedes araba daha alınması kararlaştırılmıştır. Alman markında yapılan değişiklikler de dikkate alınarak, Çankaya'nın Mercedes'leri için 230 bin 500 liralık ödenek ayrılmıştır.

28 ocak

□ SAVAK Türkiye'de!

İstanbul'daki devrimci İran'lı öğrenciler, yayınladıkları bir bildiri ile, aralarına SAVAK ve CIA ajanlarının sızdığını açıklamışlardır. SAVAK'ın öğrenci ve konsolosluk memuru sıfatıyla gönderdiği Rıza Ziyapur, Timur Hazig Caferi ve Behruz Kazımzadegan'ın ajan olduklarının kesinlikle tesbit edildiğini, Sadık Hüsrevşahi'nin bir süre önce kendisini yakması olayının ve Yusuf Zamiri'nin mezun olduktan sonra İran'a dönerken yakalanıp Ortaçağ kalıntısı Kasr Hapishanesi'ne atılmasının bu ajanların marifeti olduğunu belirten devrimci İran'lı öğrenciler, arkadaşlarını uyarmak için yayınladıkları bildiride, «Zafer ezilen halkların olacaktır. Kahrolsun Amerikan emperyalizminin kuklası şah!» demektedirler.

□ 70 öğrenci çıkarıldı

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Yönetim Kurulu, bugüne kadar 70'e yakın öğrenciyi okuldan uzaklaştırmıştır. Okulun faşizan eğilimli ve işbirlikçi müdürü Ayhan Doğan, uzaklaştırılan gençler için «Bunlar fakültelerinde başarısız, okuldaki arkadaşları tarafından sevilmeyen ve birçoğu da DEV-GENÇ gibi teşekküllerin üyeleridir» demiştir. DEV-GENÇ üyesi olmayı suç sayan bu sapık zihniyetli müdüre karşı İstanbul Devrimci Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri Kulübü bir bildiri yayınlayarak, «Fakir işçi ve köylü çocuklarının, demokratik halk iktidarının gerçekleşmesi için çalışmalarından dolayı atılmaları ucuz bir işlemdir. Kararı protesto eder, en kısa zamanda direnişe geçeceğimizi açıklarız» demiştir.

□ Ecevit ve İdamlar!

CHP Genel Sekreteri ve arkadaşları, «idam cezasının kaldırılması» için meclise bir kanun teklifi vermişlerdir. Teklifin gerekçesinde, «Yassıadada ölüme mahkum edilip asılan üç kişi ve 21 Mayıs Hareketi dolayısıyla asılan iki kişi ile birlikte suçlu görülüp ağır hapis cezasına çarptırılanların affedildikleri, hattâ siyasal haklarının geri verildiği» belirtildikten sonra idam cezaları infaz edilenlerin bu aflardan yararlanamamaları gibi bir adaletsizliği gidermek için bundan böyle idam cezasının kaldırılması istenmektedir. İlgi çekici nokta, bugün idam cezasının kaldırılmasını isteyen Ecevit'in, Aydemir ve Gürcan idam edilirken hükümet üyesi olmasıdır.

29 ocak

□ Bozarslan yargılandı

Ünlü kürt ozanı Ahmed-i Hâni'nin «Mem û Zin» adlı destanını türkçeleştirdiği için Mehmet Emin Bozarslan hakkında T.C.K.'nun 142-3 ve 6. maddesine göre «milli duyguları zayıflatıcı ve yokedici mahiyette propaganda yaptığı» iddiasıyla açılan davanın duruşmasına Toplu Basın Mahkemesi'nde devam edilmiştir. Duruşmada, kitabın incelenmek üzere bilirkişiye havale edilmesi kararlaştırılmıştır. 1968 Kasımı'nda toplatılan kitaptan dolayı ayrıca Gün Yayınları yöneticileri aleyhinde açılan davanın görülmesi de devam etmektedir.

□ Yıldırım Zamlar

Cumhuriyet Senatosu'nda da, halen uygulanmakta olan gider vergisi miktarını yüzde yüze kadar artırma yetkisi veren tasarının aynen kabul edilmesinden sonra, hükümet, bu vergiye tabi maddelerin fiyatlarını artırmak suretiyle hayatı en az yüzde 15 oranında pahalılaştırabilecektir. Gider Vergisi Türkiye'de imal edilen her çeşit ihtiyaç maddesini kapsamı içine aldığından, aslında bu vergi, bu malları satınalan vatandaşın cebinden çıkacaktır. Örneğin, 120 liralık ayakkabı 140 liraya,yükselecektir.

□ Chrysler'de Grev

Chrysler Kamyon Montaj Fabrikası'nda pazartesi gününden itibaren greve gidilecektir. Otomobil İş Sendikası yetkilileri, işverenin işçilerin ekonomik ve sosyal haklarını tanımaması karşısında grev yapmağa karar verdiklerini açıklamıştır. Sendikanın grev kararına karşı işveren «lokavt» tehdidine başvurmuştur.

30 ocak

□ Danıştay ve subaylar

Bir süre önce devrimci gençlerin öldürülmesi üzerine 69 subayın yayınladıkları bildiri ile ilgili olarak ordudan çıkartılan beş deniz teğmeninin tard işlemleri, Danıştay 10. Dairesi tarafından durdurulmuştur. Bilindiği gibi, Okan Esmer, Ahmet Çoker, Doğan Ünsalan, Sarp Kuray ve Emin Babakuş, ordudan tardedildikten sonra bir bilidiri yayınlayarak « «Demokratik Halk İktidarı» için devrimci mücadelelerini sürdüreceklerini açıklamışlardı.

AP'de ihraçlar

AP'de tasfiye hareketi fiilen başlamış ve Cevat Önder ile Etem Kılıçoğlu, Yüksek Haysiyet Divanı kararıyla «kesin» olarak AP'den ihraç edilmişlerdir. Yüksel Menderes, Asal, Bilgiç, Sükan ve Turgut'un ihracı için de hazırlıklar yapılmaktadır.

□ İnönünün ikiyüzlülüğü

İkili antlaşmalar konusundaki yalanlarından sonra CHP Genel Başkanı İnönü, «Köy Enstitüleri» konusunda da, tarihte benzeri ender görülür bir ikiyüzlülük göstererek sorumluluğu üstünden atmağa kalkışmıştır. Milliyetçi Öğretmenler Konfederasyonu Başkanı'nın bir açık mektubunu cevaplandıran İnönü, «Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç yanlış fikirlerinden dolayı değiştirilmemişlerdir. CHP iktidarı zamanında köy enstitülerine dokunulmamıştır. Köy enstitüleri 1950'-*den sonra kapatılmıştır ve çok yazık olmuştur» demiştir.*

31 ocak

□ Gizli ABD planı!

Amerika'nın herhangi bir nükleer savaş halinde, önce kendi müttefiklerini, hem de kendi eliyle kurban edeceği nihayet Stern Dergisi'nin açıkladığı gizli Amerikan planlarıyla sabit olmuştur, Plana göre, savaş halinde ilk bombalanacak hedefler, Batı Almanya, Avusturya, Finlandiya, Yugoslavya, İran, Irak, Suriye, Mısır ve Varşova Paktı ülkelerindeki havaalanları, köprüler, demiryolları, askeri merkezler, cephanelikler, barajlar ve limanlardır. Alman mecmuasının ele geçirdiği gizli belgelerde, Omaha - Nebraska'daki Sac Strategic Air Command'ın pilotlarına ait bombaların hangi yükseklikte patlayacakları ve bunlara ait kod numaraları da vardır. «Amerikan vatandaşı olmayan hiç kimseye gösterilmeyecektir» ibaresi bulunan ve NATO üyelerinden bile gizlenen bu planlarda, Avrupa'da bulunan 7 bin atom başlığı da harekat planına dahildir. Türkiye'deki hedefler ise, şimdilik açıklanmamıştır. Ancak, Türkiye'nin de bu imha planına dahil olduğu belirtilmektedir. Bu belgeler karşısında dahi hâlâ Amerikan dostluğundan dem vuranların, değil zihniyetinden, haysiyetinden ve hatta insanlığından dahi şüphe edilmelidir.

□ MİT bütçesi artırıldı

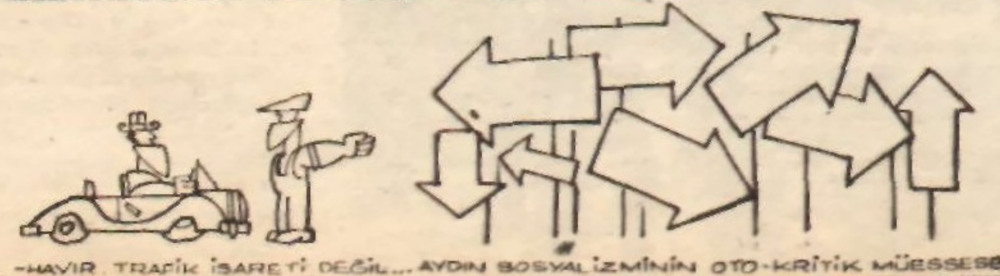
Bütçede yapılan kısıntılara paralel olarak, Milli İstihbarat Teşkilatı'nın yurt dışındaki ziyafet ve ağırlama masraflarında 34 bin liralık kısıntı yapılmıştır. Ancak bu kısıntıya karşılık, MİT'in yurt içi çalışmaları için ödenek yüzde 21 oranında artırılarak 69.5 milyon liradan 84.2 milyon liraya çıkartılmıştır. Başbakanlık bütçesi içinde yeralan MİT bütçesi, başbakanlığa bağlı öteki kuruluşlara kıyasla en yüksek bütçedir.

GÖZ GÖRE

YALÇIN ÇETİN

HAFTANIN YORUMU

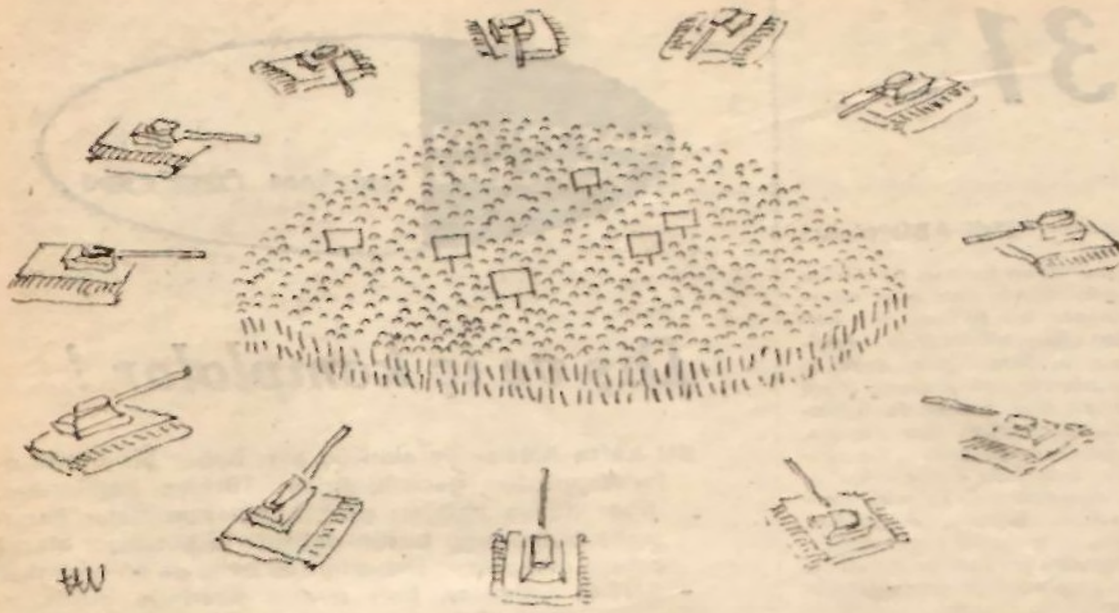
DOĞAN ÖZGÜDEN

Dış ve iç komplolar !

BU hafta ANT'ta yeralan üç ayrı haber bir bütün olarak gözden geçirildiğinde, Türkiye halklarının, diğer dünya halkları gibi, hangi komplolar karşısında bulunduğu bütün dehşetiyle bütünsel olarak ortaya çıkacaktır. Haberlerden belki de en önemlisi, ANT'ta yıllardan beri ısrarla üzerinde durduğumuz *«nükleer imha planı»*dır. Amerika Birleşik Devletleri, bir savaş halinde kendi topraklarının mukabil nükleer bombardımana maruz kalmaması için, sadece Sovyetler Birliği sınırında bulunan ülkeleri bombardımana tabi tutacak, böylece arada bir *«kirletilmiş bölge»* meydana getirecektir. Üzerinde *Amerikan vatandaşlarından başka kimseye açıklanamaz,* damgası bulunan bu gizli planlar geçen hafta Stern Dergisi tarafından açıklanmıştır. Bu planlarda Amerika'nın bombardıman edeceği hedefler isim isim açıklanmaktadır. Bunlar arasında Batı Almanya, Avusturya, Finlandiya, Yugoslavya, İran, Irak, Suriye ve Mısır gibi ülkelerdeki stratejik bölgeler vardır. Haberi veren kaynaklar, Türkiye'de bombalanacak hedeflerin *«şimdilik»* açıklanmadığını belirtmektedirler. Ama daha önceki açıklamalardan bilinmektedir ki, özellikle Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesi tamamen nükleer bombardımana tabi tutulacak, o bölge halkı tamamen yokedilecektir.

BU belgeler de göstermektedir ki, Amerika için tek mesele, kendi ülkesinin savaş dışında kalmasıdır. Bu uğurda, dost göründüğü müttefiklerini dahi bir kalemde feda etmekten kaçınmayacaktır. Amerikan emperyalizminin kirli oyunlarıyla ilgili bir başka belge de, Julius Mader tarafından açıklanan CIA'nın *«sarı liste»* sidir. Dış politika sayfamızda bir özetini bulacağınız bu kitapta, CIA'nın dünyada hangi örgütleri kontrolu altında bulundurduğu isim isim açıklanmaktadır. Bu listede en ilgi çekici isimlerden biri de, Türkiye'de basın özgürlüğü mücadelesini destekleyen, hattâ bu yüzden bir zamanlar Menderes ile direkt çatışmaya giren Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI)'nin de bulunmasıdır. Zaman zaman *«sol»* yazarlara ve basına yapılan baskılara da karşı çıkar görünen bu örgütün CIA'nın kontrolunda olduğu anlaşılınca, özellikle Türkiye gibi geri bıraktırılmış bir ülkede, sosyalistlerin ve devrimcilerin çok daha temkinli davranmaları zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Amerikan emperyalizminin yeni sömürme metodları arasında, *«sol»* görünüş altında sosyalist ve anti-emperyalist hareketleri yozlaştırmak, sulandırmak da vardır. Bu metod, bir halkı nükleer bombardımanla arkadan vurmak kadar etkili, kahrediciⁱdi

AMERİKAN emperyalizminin direkt yada dolaylı komploları yanında, yerli işbirlikçileri de boş durmamaktadır. Geçen hafta Demirel'in basın toplantısında *«sol»*'a savurduğu tehditler ve Millet Meclisi genel kuruluna sevkedilen *«toplum polisini toplar, tanklar ve jet uçaklarıyla silahlandırma»* tasarısı da, Türkiye halkına karşı *«yerli malı»* komploların habercisidir. Gün geçtikçe güçlenen işçi, köylü ve gençlik hareketlerini, iktidar, gerekirse bombardıman yaptırarak ağır silahlarla donatılmış polislere ezdirtmeye çalışacaktır. Türkiye halkı, bir yandan savaş halinde Amerikan jetlerinin bombardıman tehdidi halindeyken, barış zamanında da kendi ülkesinin polisi tarafından arkadan vurulacaktır! Bugüne kadar işçi Şerif Aygül'ün, köylü Mehmet Doğan Kılan'ın, genç Taylan Özgür'ün kişiliklerinde devrimcileri tek tek avlayan polis, bundan böyle tanklarla, toplarla, jetlerle toplu imha hareketlerine girişebilecektir. Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin komploları karşısında devrimci hareketi ezilmeden, fire vermeden, gecikmeden zafere ulaştırabilmek için, ANT'ın çağrısında da belirtildiği gibi, *«devrimci bir durumun şartları içinde yolunu şaşırmayacak kadar tecrübeli ve hedefe giden yolda her çeşit kayalara çarpmadan seyredebilecek kadar esnek, mücadeleci, devrimci,»* çelik disiplinli bir örgüt ihtiyacı kendisini daha fazla hissettirmektedir.

Ordu dışında ordu kuruluyor

Polis Kime Karşı Silahlandırılıyor?

Geçen hafta Başbakan Demirel, yaptığı mutad basın toplantısında yine *«aşırı sol»*a en ağır ifadelerle saldırırken, Millet Meclisi'nde de toplum polisini toplarla, tanklarla, jetlerle silahlandırarak *«ordu dışında bir ordu»* yaratmayı öngören bir kanun tasarısı komisyondan geçip genel kurula gelmiştir.

Demirel'in *«rejim savunucusu»* pozunda yaptığı basın toplantısının hakim tema'sını, *«milli hakimiyet»* ve *«anayasa»* teşkil etmiştir.

Demirel demektedir ki: *«Son ikibuçuk ayın bir kısmı sükunetle geçmiş, bir kısmında ise memlekette belirli mihraklar tarafından çeşitli hadiseler yaratılmasına çalışılmıştır. Bu çevreler, demokrasi kelimesini ağızlarından düşürmedikleri halde, demokrasinin temeli olan millet iradesini ve onun seçimlerde tecelli eden neticesini hiçe saymakta ve memleketi bir rejim buhranı içinde göstermek istemektedirler. Bu propaganda ve tahrik mihrakları, Atatürk'ün hakikatte en büyük eseri ve temel ilkesi olan milli hakimiyete karşıdırlar.* 1961 *Anayasası'nın insan haklarına dayanan hürriyetçi temelini, hak ve hürriyetlerin savunucusu gibi görünerek, aşırı ideolojiler yoluyla yıkabileceklerini sanmaktadırlar.»*

Amerikan emperyalizminin ve yerli işbirlikçilerinin ekonomik hakimiyetleri ve baskılarıyla tek yanlı irade tezahürüne imkan veren mevcut rejimi, yani Filipin demokrasisini *«milli hakimiyet»* rejimi olarak gösteren Demirel'in kendi mantığı çerçevesinde bu suçlamalar yerinde sayılabilir. Ne var ki, bu biçimsel değerlendirmede dahi, Bay Demirel en başta kendi kendisini tekzip eder durumdadır.

Çünkü biçimsel bir burjuva demokrasisinde dahi, eğer anayasa hakimiyeti söz konusu ise, o anayasaya göre kurulmuş kurulların tam bir uyumluluk içerisinde çalışması gerekir. Demirel'in başını çektiği iktidar ise, bırakın halkın ve Türkiye'nin çıkarlarına uygun icraatta bulunmayı, aldığı bütün kararlarda yine birer anayasa kurumu olan yüksek mahkemelerle çelişilere düşmektedir. Demirel iktidarının hiçbir kararı yoktur ki, ya Anayasa Mahkemesi'nden, ya Yargıtay'dan yada Danıştay'dan dönmemiş olsun!

Böylesine *«anayasa-dışı»* bir tutum içerisinde bulunan Demirel'in, devrimci güçlere *«anayasa»* dersi vermeğe hakkı var mıdır?

Kaldı ki, Türkiye'nin emperyalizmin çıkarlarıyla şartlandırılmış ekonomik ve sosyal düzeni her gün yeni falsolar verirken, toplumsal patlamaların asla önlenemeyeceğini bilmek için gazete kültürü dahi kâfidir.

Ama Demirel büyük bir ihtimalle bu gazete kültürünü dahi hazmedememiş olacak ki, bu toplumsal patlamaları yine çağ öncesi metodlarla sindirme hesabındadır. Aynı basın toplantısında Bay Demirel şu tehdidi savurmaktadır:

«Aşırı akımlar, bizi memleketin geleceği hakkında karamsarlığa götürecek bir tehlike olarak görülmemelidir. Ancak bu akımlar karşısında kayıtsız kalmak da bahis konusu olamaz. Anarşi ortamı yaratma teşebbüslerinin memlekette huzuru bozduğu ölçüde iktisadi, sosyal ve siyasi hayata psikolojik yoldan menfi tesirler yaptığı da bir gerçektir. Milletin demokrasiye güvenini sarsmak maksadına bel bağlamış olanlar, bu zararlı cereyanlara karşı milletçe uyanık olmak sorumluluğu yanında hükümetimizin anayasa ve kanunlarla gerekli müessir tedbirleri almakta tereddüt etmeyeceğinden kimsenin şüphesi olmamalıdır.»

Demirel bu sözlerinde de, sebep-netice münasebetini ters olarak ele almaktadır. *«Anarşi ortamı yaratma teşebbüsleri»* diye nitelediği toplumsal patlamalar aslında bir sebep değil neticedir. Asıl sebep *«iktisadi, sosyal ve siyasi hayat»*a hakim kılınan sistemlerdir.

Eğer geri bıraktırılmış bir ülkenin ekonomisinde emperyalizmin çıkarları yararına işleyen kapitalist ilişkiler hakim ise, ve eğer siyasi hayat bu çıkarlar düzeninin sürdürülmesi için Filipin Demokrasisi esası üzerine kurulmuşsa, toplumsal patlamalar sürüp gidecektir.

Ne zamana kadar?

Ülkedeki en devrimci sınıfın, ANT'ın *«İdeoloji ve Örgüt Birliği»* çağrısında da belirttiği gibi, toplumsal mücadele, işçi sınıfı, yedeğine başta yarı-işçiler ve yoksul köylüler olmak üzere toplumdaki diğer ilerici sınıf ve tabakaları alarak iktidara gelinceye, yani *«DEVRİMCİ DEMOKRATİK HALK İKTİDARI»* kuruluncaya kadar ilk aşamasını katedecektir. Ama devrim süreci orada da durmayacaktır. İşçi sınıfı, kesintisiz devrim içinde, daha sonra kendi mutlak iktidarını kuracak ve sosyalist dönüşümleri gerçekleştirecektir.

Devrimci Demokratik Halk İktidarı kuruluncaya kadarki aşamada işçi sınıfının ve müttefiklerinin emperyalizme, işbirlikçi egemen sınıflara ve onların siyasi temsilcilerine karşı mücadelesi asla taviz vermeden sürdürülecektir.

Demirel'in bu mücadelenin karşısına çıkartacağı güçler nelerdir? Bilinçsiz kitlelerin ekonomik baskı altında *«sağ»*a kanalize edilmiş oylarından meşruiyet(!) alan siyasi iktidarın kolluk kuvvetleri, anayasanın özüne aykırı yasaları ve bu yasaların dahi dışına çıkan keyfi tasarrufları...

İşte bunun içindir ki, Amerika'nın dümensuyundaki ana muhalefet partisinin de desteğiyle, *«aşırı uçları tasfiye»* gerekçesiyle *«sol»*a karşı yeni terör tasarıları hazırlanmaktadır.

Ve yine bunun içindir ki, Türkiye'de ordu dışında bir *«polis ordusu»* kurmak için hazırlıklar yapılmaktadır. Netikim, bu amaçla, toplum polisine *«her türlü silah, malzeme ve araç»* verilmesini öngören kanun tasarısı Bütçe Plan Komisyonu'ndan geçerek Meclis Genel Kurulu'na sevkedilmiştir.

Tasarı Bütçe Komisyonu'nda görüşülürken, muhalif milletvekillerinden bazıları dahi telaşa düşmüşler, tasarının polisi silahlandırmak demek olduğunu belirterek, *«Halka*

TOPLUM POLİSLERİ
-Tanklı, jetli olacak-

Son günlerdeki yeni bölünmeler, hızlı değişmeler ve kadrolaşmalar, atılım programları ve iyi niyetli çağrılar Türkiye solu'nun içinde bulunduğu kargaşalığın somut bir görünümüdür. Hemen ilave edilmesi gereken, son gelişmelerin kötümserlikten çok, umut içerdiğidir.

Bu yazıda önce bunalımın gelişim çizgisi ve nedenleri, sonra günümüzde vardığı nokta, üçüncü olarak da bu noktadan hareketle ne yapılabileceği üzerinde durulacaktır.

Üç beş yıl önce, elinde sol eğilimli bir dergi yada gazete gördüğümüz kişiye kırk yıllık dostumuzcasına yaklaşır, hemen de kaynaşırdık. Pek tartışma olmazdı, yada tartışılsa bile «aile içi» tartışmalar olurdu bunlar. Türkiye solu az bilmenin, duygusallığın, çocukluğun rahatlığı içindeydi.

İlk tartışmalar, ilk karşı çıkışlar, ilk yeni fikirler önce şaşkınlık, sonra da bir kanatta kızgınlık yarattı. Yılların sol birikimini bağrında toplayan Türkiye İşçi Partisi umulmayan bir sırada ilk darbeyi yedi. O zamana kadar tartışmasız, acabasız kabul edilen fikirlerin sonunda ilk soru işaretleri belirdi. Soru işaretleriyle beraber şaşkınlık büyüdü, çünkü **«cevap»** yoktu. Cevap düşünülmemişti, fikirler sağlam bir teorik plana oturmuyordu. Partiye girenlerin çoğu programı eleştirmiş, hatta okumuş değillerdi. Sonraları, büyük çatışma ve bölünme patlak verdiğinde, partinin yönetici kadrolarında görev almış bir kişi, eleştirilere cevap olarak, **«Partiyi siz zümrüdüanka kuşu sanmışsınız, oysa parti serçeydi,»** demiştir. Gerçekten de TİP'in ilk kuruluş yıllarında partiye girenlerin ve sempatizanların her birinin kafasında kendi **«sosyalizm»** modeli vardı ve herkes partiyi kendi modeline uygun, yada zamanla uyabilir sanıyordu.

Türk Solu hareketinde artık iyice somutlaşan ilk büyük bölünme ve Demokratik Devrimci kanatla, parti kanadının ayrılması -kanatların değerlendirilmesi bir yana- sosyalizm konusunda daha geniş çevrelerde ve daha derinlemesine düşünülmeye başlandığının ilk işaretidir. Türkiye solunun iki cepheye ayrılmasının önemli sonuçları, a) sosyalizm sorunları üzerindeki tartışmalara hız kazandırması, b) TİP'i derin ve olumsuz yönde etkilemesi, c) kitlelere, özellikle öğrenci kitlelerine dinamizm getirmesi, d) öte yandan tarafları olumsuz biçimde sertleştirmesi, sekterleştirmesi ve bunun sonucunda da olumlu tartışma ortamının, çok olumsuz bir kör dövüşüne dönüşmesi olmuştur.

Bu ilk ayrılmanın etkisiyle yeni sol cephe ile tartışmaya girmekten bilinçli yada bilinçsiz olarak kaçınan TİP'in, hele örgütlenme yönünden zayıflığı, sağlam bir teorik temele oturmadığı, militan yetiştiremediği ve olayların dışında kalma anlamına gelen bir pasifliğe gömüldüğü hesaba katılırsa, hafif kalacağı ve daha temel bir bunalıma sürükleneceği doğaldır. Kaldı ki, parti, objektif koşullar yüzünden, ne eylem ne de teori planında gelişmekte olan sol güçlerin istem ve eğilimlerine cevap verebilecek nitelikte değildi. Eylemde ve örgütlenmede beceriksizlik, amatörlük va pasiflik, daha da önemlisi teorideki, yani temeldeki kesin **«sapma»** tartışmasız ve açıktır.

Bilimsel sosyalizmden sapılması; aceleci, pragmatik, o günün ihtiyaçlarına cevap verdiği sanılan fantezilerin teori olarak benimsenmesi TİP'in en önemli yanılgılarından biridir.

Temel teorik bilgi eksikliği, Türk toplumunun sosyal yapısının bilinmemesi -hâlâ da bilindiği, hatta araştırıldığı tartışma götürür- büyük çapta oy toplama kaygusuyla TİP lider kadrosunun bir bölümünü, **«ceberrut devlet»**li, **«devlet halk çelişkisi»**li pek özel bir sosyalizm anlayışına götürmüştür.

Bu gelişme TİP içinde de çatışma ve bölünmenin patlak vermesini kaçınılmaz kılmış; Aybar-Aren hizipleşmesi doğmuştur. Gerçekte her iki hizibin de yenilgisi anlamını taşıyan bu kavgalardan Parti dışı ve Partiye karşı sol güçler geniş ölçüde yararlanmışlardır. Aybar kanadı Türkiye solundaki etki ve prestijini gittikçe kaybederken, Aren kanadı

Doğrularda Birleşmek

Oya SENCER

sekterliğe ve kapalılığa itilmiştir. 1969 Ekim seçimlerine bu ortamda girilmiş ve doğal olarak, en kötü sonuç elde edilmiştir.

Türk Solu kanadı eylem ve teoride en etkili grup olarak görünmeye başlamıştır. Bu kanadın, kendisine yöneltilen sert eleştirilerin de yardımıyla, doğumundan bu yana kendini arındırdığı söylenebilir. Yine bizce Demokratik Devrimci kanadın etkenlik kazanmasının nedeni başlangıçta, ortaya koyduklarının bilimselliği, doğruluğu, tutarlılığı değildir. Solun büyük çoğunluğu, özellikle gençlik bu kanada yaklaşırken, ileri sürülenlerin doğruluğu veya yanlışlığından çok partinin somut yanlışları ve eylemdeki pasifliğinden etkilenmiştir. Başka türlü söyleyecek olursak Demokratik Devrimci kanadın çekiciliğinden çok, partinin iticiliği etken olmuştur. Bir zamanlar Parti için söz konusu olmuş bulunan teorik yetersizlik, özellikle militan olması gereken kadroların bilimsel boşluğu Demokratik Devrimci Cephede de kendini göstermiştir. Militan durumda bulunan pek çok genç arkadaş, sık sık tekrarladıkları sloganların içeriği konusunda yeterli bilgiye sahip değillerdiç. Tartışmakta, ama tartıştıkları konuları, kavramları ve sorunları böyle ciddi tartışmaların gerektirdiği ölçüde bilmemektedirler. Bu nedenle tartışmalar başlangıçta Türkiye solu için umut verici görünmekle birlikte kısa zamanda en çirkin kişisel suçlamalara, en bayağı küfürlere, yer yer yumruklaşmalara varmıştır.

Kanatlar, cepheler objektif bir görüşle değerlendirildiğinde günahları ve sevaplarıyla hepsi Türkiye solunun bir parçasıdır. Bu yüzden de tehlike - öte yandan umut - çanları çalmaktadır. Tam düşünülmesi, bilinmesi, yapıcı biçimde tartışılması gereken noktada az bilmenin bağnazlığı, saldırganlığı içindeyiz... Bugün bir çok arkadaş bir zamanlar İşçi Partisi üyesi gençlerin İşçi Partili olduğu gibi, aynı duygusal, içeriksiz tutumla şu veya bu cephedendirlet. Öte yandan yine aynı eksiklik, bir çok kişiyi, hareketin dışında kalmama kaygusu ve etkenlik kazanmış görünen bir grubun yarattığı hava içinde takım değiştirir gibi kanat değiştirmeye itmektedir. Herhangi bir yerde **doğruları** gördüğümüz anda bir **özeleştiriyle** orada yer almak ödevimizdir. Ancak doğruluklarına inanmadığımız yada doğruluklarını tartışamadığımız fikirlerden yana gibi göünmek en hafif kelimeyle kaypaklık ve giderek ihanettir.

Zaten sözünü ettiğimiz yanlışlar ve kaypaklıklar beklenen sonucu vermiş; Demokratik Devrimci kanat yaygınlaşıp, homojenliğini kaybettikçe kendi içinde bölünmeye başlamıştır.

Bugün varılan nokta Türkiye solundaki sürekli bölünmedir. Bütün olumsuzluğuna rağmen bizce bu durum bütün kanatlarda duygusallığın aşılmaya başladığının da bir işareti olabilir.

Bugün varılan nokta hemen her kanadın «bilimsel katkı» çağrısında bulunduğu; yani marksizm ışığında bilimsel çalışma ve araştırmalara önem verildiği bir noktadır. Şimdiye kadar yapılan tartışmalar, açıklık getireceğine, çoğunlukla bir kavram anarşisi yaratmıştır. Yine de umutlu bir noktadayız, çünkü hiç değilse kavramlar ortaya atılmıştır. Düşünmenin ve bilmenin gerektiğini anladık. En önemli gelişme budur.

Bilen ve düşünen devrimciler gerçeği bulacak ve «doğru»larda birleşeceklerdir.

Şu halde, neler yapmalı neler yapmamalıyız?

Hangi cepheden olursak olalım ve az bilmekten doğan yanılgılarımız ne olursa olsun, bilimsel sosyalizme inanan ve onun yöntemini kullanmak isteyen kişiler olarak son yıllardaki deneylerden yararlanmalıyız. Bütün kanatların yanılgıları olmuştur, yine bütün kanatlar tartışma ve eyleme katkıda bulunmuşlardır. Yanılgılarında bir küçük burjuva inatçılığıyla direnen ve doğrulardan kaçmak isteyenler bilinçsiz de olsa ihanet içindedirler. Bunun dışına çıkabilmek için yapmamız gereken şeyler vardır.

Önce kendimizi önyargılardan sıyırmalı, grup veya kişi olarak teorik eğitimimizi yeniden ele almalıyız. Sosyalizm için mücadele diğer mücadelelerden çok daha üstün bir teorik bilgi düzeyi gerektirir. Bu bakımdan «eylem kaçaklarının» olduğu kadar «kafa tembelleri»nin de harcı değildir.

Bilimsel sosyalizmi benimsemiş insanlar olarak kişi, fikir ve olayları değerlendirirken süjektiflikten sıyrılarak, objektif koşulları göz önünde bulundurmalıyız. Ancak o zaman küfürlerden arınmış gerçek bir tartışma ortamı doğabilir.

Doğal olarak içinde bulunduğumuz kanadın fikirlerini benimserken bunları yapabildiğimiz kadar bilimsel sosyalizmin ve Türkiye koşullarının süzgecinden geçirmeliyiz. «İlk gözümü açan gruptanım» fikri kesinlikle bırakılmalıdır. Ancak o zaman fikirsiz bir uydular kadrosunun yerini gerçek militanlar alabilecektir.

Yapılan çalışmaları «ihanet», «ajanlık», v.d. gibi suçlamaları bir yana bırakarak eleştirmeliyiz. Bugün Türkiye'de kitaplar, makaleler yazılmakta, yayınlanmakta, satın alınmakta ama çoğunlukla tümüyle okunmamaktadır. Okumalı, anlamalı ve yapıcı biçimde eleştirmeliyiz. Kitabın yayınlandığı yayınevi, makalelerin çıktığı dergi fikir ürününü değerlendirmekte, içinde yazılanlardan daha geçerli bir kriter haline gelmiştir. Bundan kurtulmalıyız.

Kavram anarşisine son verecek, Türkiye gerçeklerini ortaya çıkaracak gerçek bilimsel çalışmaları desteklemeli, kendimizi yeterli gördüğümüz ölçüde bu tip çalışmalara katkıda bulunmalıyız. Bilimsel çalışmalarımıza başlarken şu veya bu hizbin görüşünden hareket etmeme cesaretini kendimizde bulmalıyız.

Bu arada eylemin yürüdüğünü, yürümesi gerektiğini unutmamalıyız. Devrimci bütün eylemleri - yöneten kim olursa olsun- desteklemeli, bölmemeliyiz.

Doğru'nun kimsenin, hiç bir grup yada kişinin tekelinde olmadığını unutmamalıyız. Doğru ile mutlaka birleşmeliyiz... «Benim dediğime geldiler» gibi sözlerin devrimci eylemde yeri yoktur. Tesadüfen varılmış bir doğru noktadansa, tartışılarak, düşünülerek varılmış bir doğru nokta çok daha değerlidir.

İşte, bütün bu noktalar göz önünde bulundurulduğunda kısır kavgalar, bölünmeler bir yana tek umut ışığı, bilmek, öğrenmek isteyen inanmış bir kitlede toplanmaktadır.

Yanılgılar ortadadır. Ama değişen ve gelişen bir ortamdayız. Devrimci düşüncemiz çocukluktan çıkma bunalımı geçiriyor. En büyük yanılgı, yanılgılardan sıyrılmaya set çeken tutumdur. Bilelim, düşünelim, araştıralım, doğrularda birleşelim.

DEMİREL
-Polis Ordusu Kuruyor!-

karşı yeni bir ordu mu teşkil ediliyor?» diye sormaktan kendilerini alamamışlardır.

Yine komisyonda açıklandığına göre, bu tasarı kanunlaştığı takdirde, toplum polisine tank, top, jet ve diğer ağır silahlar verilebilecektir.

Bu silahlar kimlere karşı kullanılacaktır?

Türkiye'de tank, top, jet gibi silahlarla donatılmış bir tek ordu vardır, o da ülkeyi ve halkı dış düşmanlara karşı korumakla görevli cumhuriyet ordusudur. Ordunun dışında kurulacak ikinci bir ordu bu silahlarla kimlere karşı savaşacaktır?

Tasarının metninde bunun cevabı açık olarak verilmektedir:

«Her türlü kanunsuz grev, lokavt ve sokak hareketlerini önlemek için toplum polisi gerekirse zor kullanacaktır. Bu arada, cumhuriyet müessesenelerini ve cumhuriyeti temsil edenleri, her çeşit tahrik ve tecavüzden koruması da sağlanacaktır.

«Bunun için büyük illerde kurulan ve diğer illerde kurulacak olan toplum polisi, her türlü silah, malzeme ve araçlarla donatılmış olacaktır.»

Açıkçası, Türkiye'de halkın güvenliğini sağlamak üzere kurulmuş bulunan güvenlik kuvvetleri, hakim sınıflar adına halka karşı kullanılan Hitler'in SS ve SA kıtalarına benzetilecektir.

Toplum polisi bu şekilde silahlandırıldıktan sonra, grev yapan işçiler, demokratik mücadele veren devrimci gençler, ekonomik ve demokratik mücadeleye girişen köylü kitleleri top ateşine tabi tutulabilecek, havadan bombalanabilecek yada tanklar altında çiğnetilebilecektir.

Görülüyor ki, Demirel iktidarı, kaçınılmaz olan sınıfsal mücadelelerde, en aşırı metodları kendisi tercih etmektedir.

Toplum polisinin bugüne dek mevcut yetkilerini nasıl kullandığının delilleri, dokuz devrimci şehidin nüfus kütüklerine düşürelen «ölmüştür» kelimesinde ifadesini bulmaktadır.

Bugüne dek tek tek insan avlayarak sürdürülen devrimci kıyımı, bundan böyle kitle halinde imha metodlarıyla sürdürülecektir.

Sosyalistler, mücadelenin kaçınılmazlığını bildikleri için bu terör tertiplerine ve tehditlerine asla hayret etmezler. Tabii karşılarlar... Ve yine bilirler ki, bu mücadeleden kaçması, iktidar sahipleri için, temsil ettikleri sınıfa ihanet olur.

Ama, mücadelede karşı tarafın seçeceği yöntem sosyalistler için son derece önemlidir. Çünkü iktidarın metod seçimi, devrimci güçlerin metodunu da belirleyecektir.

Gençliğin Demokratik Mücadelesi

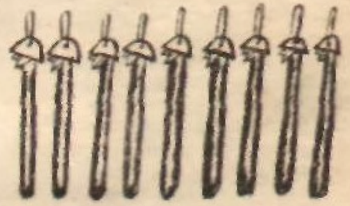
İktidarın bütün baskı ve komplolarına rağmen devrimci üniversite gençliğinin mücadelesi sürmektedir.

Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde, işbirlikçi mütevelli heyetinin «kitapsız» bir profesörü rektör tayin etmesi üzerine devrimci gençlerin giriştikleri direniş hareketi, geçen hafta sonunda başarıyla sonuçlanmış, Prof. Mustafa Parlar, bu görevden istifa etmek zorunda kalmıştır.

Prof. Parlar, öğrencilerin dışında, üniversite öğretim üyelerinin de istemediği bir şahıstır. Buna rağmen, Mütevelli Heyet, öğretim üyelerinin dahi iradesini hiçe sayarak Parlar'ı rektör yapmakta ısrar etmiş, fakat öğrencilerin güçlü direnişi karşısında yeni bir seçim yapmak zorunluluğuyla karşı karşıya kalmıştır.

Parlar'ın istifasından sonra 500'e yakın öğretim üyesi ve asistanın yaptığı toplantıda rektör adayı olarak mütevelli heyete Prof. Erdal İnönü, Doçent Yaşar Gürbüz ve Prof. İsmet Özdemir tavsiye edilmişlerdir. Devrimci gençler ise, mütevelli heyet bu üç adaydan birini rektör seçinceye kadar direnişi sürdüreceklerini açıklamışlardır.

«Üniversite reformu» konusunda İstanbul Teknik Üniversitesi'nde çeşitli üniversiteler rektörlerinin yaptığı toplantı da, kendilerine temsil hakkı verilmeyen öğrenciler tarafından basılmıştır. Gençler, Milli Eğitim Bakanı'nın başkanlığında Ankara'da yapılacak olan *«Üniversite Reform Kanunu»* toplantısı için hazırlanan tasarı hakkında kendilerinin görüşlerinin alınmadığını belirterek kendiliğinden toplantıya katılmışlardır. Gençliğin temsilcileri, Reform Kanunu Tasarısı bugünkü biçimiyle kesinleştiği takdirde kabul etmeyeceklerini, bütün üniversiteler için tek kanun hazırlanması gerektiğini bildirmişler, bu amaçla bütün üniversiteler öğretim üyeleri, asistanları ve öğrencileri arasında bir komisyon kurulmasına dair muhtırayı rektörlere vermişlerdir.

Öte yandan üniversiteye giremeyen öğrencilerin direnişi devam etmektedir. Geçen hafta bu öğrenciler iki gün ardarda İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü'nü işgal etmişler, anayasa ile teminat altına alınmış olan öğrenim hakkı sağlanıncaya kadar direneceklerini açıklamışlardır. Gençleri önce kaba kuvvetle rektörlükten atmağa kalkışan Rektör Terzioğlu daha sonra emniyetten yardım istemiştir. Üniversiteye giren polisler, direnen öğrencilerden 19'unu nezaret altına alarak adalete sevketmişlerdir. Daha sonra 12 öğrenci yeniden nezarete alınmıştır.

Teknik Öğretmen Okulu'nun süresiz olarak kapatılmasını protesto amacıyla ölüm orucuna başlayan ve okul müdürünün evi önünde müdürü istifaya davet öğrencilerden de 19'u polis tarafından nezaret altına alınmıştır.

Yıldız Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi Öğrenci Birliği ise, yayınladığı bildiride, okulun birbuçuk aydır toplum polisinin işgali altında olduğunu belirterek, okulu kapatan yöneticilerin *«ihanet»* içinde olduklarını ilan etmiştir.

Okullarının açılması için Danıştay'a başvurduklarını da belirten YDMMA Öğrenci Birliği yöneticileri, bildiride, *«Akademi kapatmak, öğrencinin barınağını dağıtmak, gerici saldırganların suçlarını birtakım polis tertipleriyle göğüsleyerek kamuoyunu devrimciler aleyhine hazırlamak için yapılan çalışma fayda vermeyecektir. Bağımsızlık savaşımız, bütün Türkiye ulusu yokedilmedikçe durdurulamayacaktır»* demişlerdir.

Tütün Piyasası yine ekicinin aleyhinde

Ege tütün piyasası 27 Ocak 1970 salı günü 79 alım yerinde birden açıldı. Açılan piyasa, 300 bin ailenin, 2,5 milyondan fazla insanın bir yıllık emeğini ilgilendirdiğinden büyük önem taşımaktadır.

Piyasanın açılmasıyla beraber, piyasa açılmadan önce 160. sayımızda ortaya koyduğumuz bütün oyunlar oynanmaya başlamıştır.

Hayat pahalılığındaki büyük değişime rağmen baş fiyatlarda bir değişiklik olmamıştır. Baş fiyat yine 13.25 T.L.dır. Aslında baş fiyat sembolik bir değerlendirmedir ve tüccar tütün almaya başlayınca hiç bir değer taşımamakta ve derhal 2-3 liraya düşmektedir.

Tütün ihracatçı tüccarları bir yandan sömürülerini kolaylaştıracak psikolojik bir ortam yaratmak için çeşitli yalanlar söylerken, öte yandan piyasayı kontrollerine almak için her çareye başvurmaktadırlar. Nitekim Ege tütün ihracatçıları 20 Ocak 1970 akşamı Fuar Ada Gazinosu'nda tütün eksperlerine bir ziyafet çekmişlerdir. Ve bu arada tüccarın ihracat yapamıyacağı, çünkü dışardaki firmaların tütün almak istemedikleri yalanı tekrarlanmıştır.

Ayrıca iktidar ve tüccar yanlısı kuruluşlar harekete getirilmiştir. Ege Tütün Ekicileri Federasyonu Başkanı gençlik temsilcilerinin köylülerin ekonomik mücadelelerine yardımcı olmasını engellemek için ***«Biz onların işlerine karışıyor muyuz? Onlar da bizim işimize karışmasınlar»*** *şeklinde konuşmuştur.*

Tütün üzerine oynanan büyük oyunları açıklayan bir incelemeyi daha, yanda okurlarımıza sunuyoruz.

ÜRÜNLERİ YİNE ISPANAK FİYATINA GİDEN EGE TÜTÜN EKİCİLERİ
- Kapitalistler bir yandan, devlet bir yandan, sömürüyorlar! -

Tütün ekicisinin emeği üzerinde oynanan oyun

Osman ÇALLI

Tütün konusunda birbiri ardınca çıkarılan ve aracı tüccara istediği olanakları sağlayan iki yeni yasayı incelemeye girişmeden önce, tütün ekicileri ile tütün tüccarlarının örgütleri üzerinde duralım biraz.

Yetiştiricinin örgütü, Türkiye Tütün Ekicileri Federasyonu'dur. Çeşitli tütün bölgelerinde kurulmuş ekici birliklerinin birleşmelerinden doğmuştur. Federasyon yöneticileri, siyasal iktidarlara yakınlıklarıyla tanınmış kimselerdir. Ekicileri hükümetlerin koşulları doğrultusunda uzlaşmaya zorlamaktan başka hiçbir şey yapmamışlardır. **«Atatürk bize efendi köylü derdi»** gerekçesiyle ekicilerin anayasal haklarını bile kullanmalarını engellemişlerdir. Üç yıldan beri yapacakları **«Tütün Ekicilerinin Ankara Yürüyüşü»** sözde kalmıştır hep.

Tüccarın örgütü, Türkiye Tütüncüler Federasyonu'dur. Mali yönden güçlü, üyeler arası dayanışmanın sıkı olduğu bir örgüttür. Çalışması planlıdır. Çıkarlarını en iyi biçimde koruyabilmektedir

● Tütünde İki Yeni Yasa

Eylemleriyle burjuvazinin çıkarlarının koruyucusu ve savunucusu olduğunu açıkça ortaya koyan A.P. iktidarının yönetiminde, Türkiye tütüncülüğü üzerine oynanan **«Büyük Oyun»**a kapıları ardına dek açan iki yasadan ilki, 9.5.1969 tarih ve 1177 sayılı Tütün ve Tütün Tekeli Kanunu'dur (1). 3437 Sayılı yasayı yürürlükten kaldırmıştır. Getirdiği değişiklik iki noktada toplanabilir:

1. Tekel İdaresi, kendi fabrikasyon ihtiyacını karşılamak amacıyla ekiciden tütün alacaktır. Aldığı tütünlerden çıkacak stok fazlası tütünleri satabilecektir. (Madde 38-c)

2. Tütün tarım satış kooperatifleri ve tütün satış merkezleri kurulacaktır. Bunların kuruluş ve işleyişleri ayrıca düzenlenecektir.

● Kimler Neye Seviniyor

«Kanunlaşan yeni tütün kooperatifleri tasarısının birçok problemlere çözüm yolu bulacağına inanıyoruz... Tütün ekicilerinin menfaatlerini koruyarak tütün konumuzda müstahsili bir araya toplayacak ve onları güçbirliğine kavuşturacak böyle bir teşkilatın kurulması her bakımdan çok faydalı ve yerinde bir harekettir. Kooperatifin ilk sermayesini teşkil edecek olan para, vaktiyle ekicilerden kesilen %5 ler olsa gerekir. Bu paranın sahiplerinin bir kısmı bugün hayatta değillerdir. Bunların varisleri, sahibi bulundukları hisselerini emniyet edecekleri bu tek müesseseden elbette istikbal için iyi şeyler beklemektedirler. Kooperatifin istihsal bölümünde büyük bir boşluğu dolduracağına inanıyoruz...»

Yukarıdaki sözler, tüccarın örgütü olan Türkiye Tütüncüler Federasyonu Başkanı'nındır (2). Başkan 25.12.1969 tarih ve 1196 sayılı Tütün Tarım Satış Kooperatifleri ve Bölge Birlikleriyle Türkiye Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Genel Birliği Kanunu'nun (3) çıkarılmasından duyduğu memnuniyeti belirtmektedir.

İşte, **«Büyük Oyun»**a kapıları açan yasalardan ikincisi de budur... Yasanın ikinci maddesinden anlaşıldığına göre, kooperatifin sermayesini 29.3.1950 tarih ve 5628 sayılı Türk Tütün Ortaklığı Kanunu gereği ekiciden kesilerek biriktirilen paralar meydana getirecektir. Kooperatiflere ortak olmak zorunluluğu yoktur, ama ortak olmıyan ekicilere veya mirasçılarına biriken paraları 10 yıl sonra ödenecektir (Madde 3).

Ortada birbiri içine geçmiş üç kuruluş vardır: Tütün tarım satış kooperatifleri; bölge birlikleri; Türkiye Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Genel Birliği...

Tütün tarım satış kooperatiflerinin ve bölge birliklerinin amaçlarına hiç değinilmemiştir yasada. Yalnız, yapabilecekleri işler 5. maddede sayılmıştır: **«Tütün satış kooperatifleri ve birlikleri ana sözleşmelerinde yer alacak esaslar dahilinde kuruluş amaçlarına uygun kuruluşlara ortak olabilir veya ortaklık kurabilir... Banka ve sigorta şirketlerine iştirak edebilir veya kurabilir, sigorta acentalığı yapabilir.»**

Genel Birliğin amacı ise, «... **Türk tütüncülüğünün mevzu ve meselelerini bölgeler arası işbirliği temin etmek suretiyle incelemek, tütün alım satımının nizam içinde cereyanını sağlamak, tütüncülüğün kalkındırılması ve teşkilatın takviyesi için gerekli tedbirleri almak, birlikler ve kooperatiflerce tatbik edilecek kararlar ittihaz etmek**tir.

Yasa ayrıca, tütün satış merkezlerinin kurulmasını öngörmektedir. Bölge birlikleri, kendilerine devredilen ekici paralarının %25 ini bu merkezlerin kurulması ve işletilmesi için kullanacaklardır. Satışların açık artırma ile yapılması zorunlu tutulmuştur. Tütün satış merkezlerinde yapılmıyan alım satımlar geçerli sayılmıyacaktır.

● Arka Plandaki Amaçlar

1177 ve 1196 sayılı yasaları ana çizgileriyle tanıttık. Güdülen arka plandaki amaçları sıralıyabiliriz artık:

a. Tekel'i yurt içi tüketime denk tütün almaya zorlayarak kendi çevresine kilitlemek. Yaprak tütün ticaretinde rakip olmaktan çıkararak, yabancı ülkelere tütün satımında salt tüccarı egemen kılmak. Böylece

Devrimci gençler ekicilerle beraber

İktidara yakın Tütün Ekicileri Federasyonu'nun çirkin açıklama ve suçlamalarına rağmen, devrimci gençlik, bu yıl da İstanbul, Ankara ve İzmir'den gruplar halinde tütün piyasasının açıldığı bölgelere giderek ekicilerin ekonomik kavgasına katılmışlardır.

Dev-Genç'e mensup Üniversiteli devrimci gençlerle Tütün Ekicileri Sendikası, Akhisar'da «tütün sömürüsünü protesto» mitingi düzenliyerek piyasanın açılmasından hemen sonra tütün fiyatlarının düşüklüğünü protesto etmişlerdir.

Mitingten sonra bir yürüyüş yapan gençler ve ekiciler, ellerinde «Cefa ekicinin, sefa tüccarın», «Bir kilogram Efes 300 lira, bir kilogram tütün 3 lira», «Yüzde 5'ler ne oldu?», «İnsanca yaşamak istiyoruz», «Ekici, kooperatif istiyor», «Ekmek bize, yemek tüccara», «2,5 milyon ekiciyi düşünün» gibi sloganlarla protesto ve direniş hareketini sürdürmüşlerdir.

Piyasa açılmadan önce Ege Bölgesine ANT'ın afişlerini götüren ve asan arkadaşlarımız bölgede birçok tütün ekicisi ile görüşmüşlerdir.

10 dönüm toprak kiralayabilen topraksız bir tütün ekicisi ile birlikte yapılan maliyet hesapları, ekicinin zor dramını ortaya koyması bakımından epey ilginçtir. 10 dönüm tarla kirası 1200 liradır. Birinci ve ikinci kat toprağı traktörle sürme 225 liradır. Üçüncü kat hayvanla sürme 160 liradır. Tırmık sürgüsü 60 lira, dikim masrafı 1038 lira, dikim amelesini taşıma ücreti 125 liradır. Gübre masrafı 60 lira, fide dikim yeri hazırlama 130 lira, fide yetiştirme ve bakımı 300 lira, bir kere çapa 350 lira, yaş tütünü kırma 2400 lira, ambara taşıma 30 lira, kalıp haline getirme 225 lira, ilaç ve ilaçlama 180 lira, ambalaj ve çul masrafı da 60 liradır. Yani toplam gider 6803 liradır.

Tarladan 890 kilo tütün elde edilmiştir, yani bir kilo tütün 765 kuruşa malolmuştur.

Geçen yıl aynı tarladan elde edilen tütün (80-85 randıman) 800 kuruştan satılmıştır. Tabii ekicinin bu yıl beklediği tek şey, geçen yılki fiyatı elde edebilmektir. Eğer bunu başarabilirse günlük kazancı 85 kuruş olacaktır. Yani bir ekici ailenin çoluk çocuğuyla birlikte bir günlük kazancı 85 kuruşa gelmektedir.

Tütün ekicisine karşı en büyük oyunlar ise emperyalizmin tütün şirketleri tarafından oynanmaktadır. Tütün ihracatçıları çeşitli ithalat ve ihracat oyunlarını kullanarak, enflasyonist politikalardan faydalanarak büyük vurgunlar vurmaktadırlar. Vurgunlar kağıt üstünde gözükmemektedir ve gözükmesi de imkansızdır.

ANT'IN AFİŞLERİ
-Ege'de ve Üniversitede-

ANT'ın 160. sayısında genel bilgi verdiğimiz tütün meselesi bugün bütün Egelileri meşgul etmektedir. Sosyalist militanlar tütün ekicisini kavgalarında yalnız bırakmamalı ve bu meselenin ekonomik ve siyasi bütün yönlerini öğrenerek tütün ekicilerinin kavgasına girmeli ve kavgayı sadece piyasa süresince değil, tüm yıl boyu sürdürerek doğru yönlere akıtmalıdırlar.

VE EKİCİ DİRENİYOR

- Ekonomik savaşta dirlik -

Devlet yerine bir avuç özel kişinin elinde sermaye birikimini gerçekleştirmek.

b. Ekiciden çok tüccarın yararlanacağı tütün satış merkezlerini ekicinin parasıyla kurmak. İşleyiş giderlerini yine ekicinin sırtından karşılayarak hazıra konmak.

c. Amerika'da uygulanan açık artırma ile satış usulünü getirerek yetiştiriciyle topla oynarcasına oynamak. Bugün satmazsan yarın hiç alan bulunmaz, telkiniyle ekiciyi sindirip tütünleri ıspanak fiatına kapatmak.

d. Tarım satış kooperatiflerinin kuruluşlarındaki ana düşünceyi bir yana itip, köylünün ekmeğinden kesilerek biriktirilen paralarla -140 milyon liraya yakın olduğu sanılıyor- ayrıca ortaklık payı olarak milyonlarca lirayı bankacılık ve sigortacılık yapabilirsiniz diyerek sermaye çevrelerinin buyruğuna vermek; yoksul insanları araç durumuna düşürmek.

e. Türkiye Tütün Tarım Satış Kooperatifleri Genel Birliği yöneticiliklerine güvenilir adamlarını kümeliyerek, hükümetlerle yetiştiriciyi karşıkarşıya getirmeksizin, yüzbinlerden oluşan ekici kütlesini denetim altında tutmak.

● Görünen Köy ve Devrimciler

Görünen köy gösterici istemez, denir ya. Bu da öylesi işte. Her şey açık seçik ortada... Binlerce tütüncü aile uçuruma yuvarlanmak üzere. Kurulacak kooperatifler gerçekte tarım satış kooperatifleri olmayıp tüccara satış kooperatifleri olacak...

Oynanan oyunlar yasalar kesinleşmeden önce gün ışığına çıkarılsaydı durum değişir miydi, bilinmez. Ne var ki, Türkiye'nin tek gerçek cephesi olan sosyalist cephe, militanıyla, yazarıyla, çizeriyle, parlamenteriyle yeterince eğilmemiştir tütün sorununa. Artık yapılacak şey, oyunun içyüzünü halka anlatmak, kendi sorununa kendisinin sahip çıkmasını biran önce sağlamaktır.

---

(1) 30.5.1969 tarihli Resmi Gazete

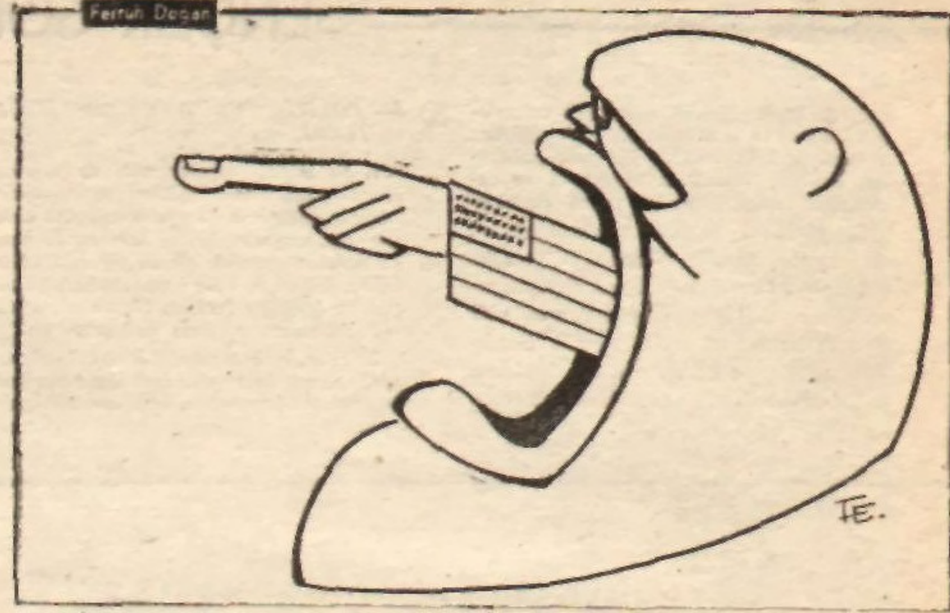
(2) 13.1.1970 tarihli Milliyet Gazetesi sayfa 9.

(3) 6.1.1970 tarihli Resmi Gazete

İNCELEME II

Aldanmalara Karşı

Mehmetcan KÖKSAL

Geçen yazımızda, teori açısından devletin siyasal eylem içerisinde oluşmasının ana çizgilerini vermiş ve nasıl bir mücadele sonucunda, eylem veya görevlere araçlık ettiğini belirtmiştik.

● *Bunlara karşılık, günümüzde Refah Devleti diye ileri sürülen ve sınıf mücadelelerini yok sayıp, siyasal eylemin «siyasal»lığını inkar eden varsayım bu oluşun sonuçlarını gözden silmek çabasındadır. Refah Devleti, mücadelenin gerçek araçlarını değiştirmek istemektedir. Devlet, bu varsayımda, siyasal bir eylem veya görev ifa etmiyor görünmek peşindedir. Çünkü, eğer böyle bir eylem veya göreve girişir ise, sınıf mücadelesini ve baskısını içeren, hatta ilerisi için de öngören eylemlerde bulunmak zorunda kalacaktır. Devleti ve iktidarı tepesi taklak göstererek, onu amaçlayan eylemleri onun görev alanından çıkarmaktır bu.*

— Oysa «Devlet, sınıf çelişkilerini yavaşlatmak ihtiyacından doğduğuna göre, fakat kendisi de gene bu çelişkiden meydana geldiğine göre, kural olarak en güçlü bulunan sınıfın iktisadi bakımdan egemen olan ve bunun yüzünden de egemen sınıf olmaya yükselen, böylece de ezilen sınıfı sömürmek için yeni araçlar elde eden sınıfın Devleti..» olduğu hatırlanırsa (Engels, l'origine...), bu Refah Devleti, Devletin bir sınıfca ele geçirildikten sonraki geleceğini güvence altına almak endişesine dayanıyor.

Sosyal Demokratların çıkmazı

● *Önceki yazımızın verileri açısından yapacağımız başka bir eleştiriyi de, kimi defa canlandırıldığını gördüğümüz Sosyal Demokrasi uygulamalarına karşı yürütmek istiyoruz: Siyasal mücadelenin sınıfsal niteliğini silmek için, sosyal demokrasi görüşü, Devletin teknik ve iktisadi, siyasal, ideolojik eylemlerini parçalar halinde ele almak gereğine dayanır. Çünkü böyle olunca, Devletin değişik düzeylerdeki eylem veya görevleri ayrı ayrı ve bağımsız olarak belirecek, iktidar için de siyasal mücadele asla gerçekleşmeyecektir. Hatta dialektik ilişkide, böyle bir mücadelenin belirememesi, diğerlerini de felce uğratacaktır. Bunun sonucunda da, Devlet hiçbir zaman tarihsel bir değişiklik geçiremeyecek ve toplumda, sınıflar olgusu dışında soyut bir takım ilişkileri yüzeyde sürdürmekle yetinecektir.*

● *Gene önceki yazımızla, teorik olarak belirttiğimiz, Devletin üç eylem düzeyinin açacağı bir başka çözümleme de, ATÜT bakımından olacaktır. ATÜT'ün Despotik Devlet üzerindeki bir takım bilgilerde, Devletin sadece teknik ve iktisadi eylemde varlığını ortaya koyduğu, böylece de Türkiye bakımından yetersiz açıklamalara götüreceği, siyasal eylem ve mücadeleyi dışarıda bırakacağı kanısındayız. Devlet ile teknik ve iktisadi eylemleri, kendisine özgü bir üretim tarzı olarak ele alan ATÜT'ün, artık böyle bir yoldan Devletin siyasal düzeyini canlandıran bir siyasal eylemi ve markscı anlamda sınıfların ve onları nmücadelesi olamayacaktır.*

Devletin topluca etkenliği

Böyle bir açıklamanın hemen ardından, yeniden Devletin topluca etkinliği üzerinde durmak gerekiyor: Bu etkinliği somutlaştıran olgunun, siyasallığı bütün değişkenlerde (hem siyasal, hem teknik ve iktisadi, hem hem de ideolojik olmak üzere) belirten bir olgu olduğunu işaretlemiştik. Şunu da şimdi işaretleyelim ki, bu etkinlikten çıkarılacak veriler, doğrudan doğruya Devletin kaynağının ve doğuşunun ortaya konmasına ve bu konularda Marx ve Engels'in anımsanmasına bağlıdır. Bunun da zorunlu sınırı, çok defa söylendiği gibi, onlarca bize aktarılan tarihsel verilere dayanıp kalmaktadır.

Burada daha baştan belirteceğimiz gidiş çizgisi, «kendiliğinden sınıf» olmakla «kendisi için sınıf» olmak arasındaki sıralanıştır. Böyle bir sıralanmada sınıfın Devlet veya iktidara yakınlaşması olanaklarının taşıdığı bir önem vardır. Bu önem de, Devletin siyasal mücadele düzeyinde dialektik ilk eylem veya göreve doğrulması olarak, sınıfın «iktisadi yönetimi» diye belirir. Emek ve emeğin verimliliğinin sömürülmesi düzeyinde, bu «iktisadi yönetim» açıklıkla ortaya çıkar.

Ancak, sürüp gitmekte olan polemikte, bu konuda bir karıştırma veya dikkatten kaçan bir nokta vardır: Bu «iktisadi yönetim», çoğu defa i tidar ve hatta Devletle karıştırılmaktadır. Bu yanıltıyı düzeltmek için, Devletin eylem veya görevleri bakımından önceki yazımızda verdiğimiz ayırımın üzerinde ısrarla durmak, onun teorik kesinliğini unutmamak gerekir. Esasen, Engels'in egemen sınıf ile işbölümü arasındaki bağıntıları açıklarken verdiği bilgileri savsaklayıp da, doğrudan doğruya Devlet hakkında vardığı ve çıkardığı sonuçlamalara saplanmakla yetinildikçe, bunun böyle olacağı şüphesizdir.

Devletle ilgisi bakımından, egemen sınıfın sözcülüğü ile çalışma sürecinin ve daha da özellikle emeğin verimliliğini ele alırsık, yukarıda işaretlediğimiz iş bölümü olgusunun aydınlığa çıktığı görülecektir. Devletin buradaki etkisi, aynı bir işletmedeki kapitalistin etkisi gibi olmaktadır: İşletmeciliğinin gereği, emeği kendisi örgütleyecek ve onu gene kendisi denetleyecektir. Lenin'in 1917 ve 1920 yılları arasındaki yazılarında sık sık sözünü ettiği, Devletin muhasebeci eylem ve görevi de, aynı diğer teknik ve iktisadi nitelikteki eylem ve görevinin bir görünüşünden başka bir oluş değildir. Şu sıralarda polemikte tekrarlandığının aksive, bu görevlerin birer iktidar olamayacağı açıktır. Hele Devletin «kendisi» (!) asla olamazlar. Olduğu kadarı ile, Devletin, belli bir düzeyde beliren birer eylem veya görevidirler.

Bu gibi eylemleri ile iktidarda bulunan sınıf, muhasebe ve iktisadi eylemlerini birleştirerek, kendisini «egemen sınıf» olarak ayakta tutmanın yollarını gerçekleştirir. Bunun başlıca örneği de, eskiyen üretim ilişkilerinin siyasal eylem veya görevlerin desteği ile yaşamaya devam ettirilmesidir

Ancak bu eskilik, üretim ilişkileri ve güçleri arasında kesin bir uzlaşmazlık yaratıyorsa, artık bir iktidar değişikliği kendisini kabul ettireceği aşamalara girmiş veya ona yönelmiş olacaktır. Bunun içindir ki, «egemen sınıf» her sürede «en güçlü sınıf» değildir. Burada da, teorik kesinliği şematik mekaniklilikle karıştıranlar vardır. Kaldı ki, bunun bir ucu da, sınıfların iktidar mücadelesinde kaderciliğe bırakılması olmaktadır.

Aldanışlar ve sapmalar

Doğrudan doğruya objektif kanunlarla beliren bu oluşma, aynı yoldan emperyalizm ve ona karşı olguda da ortaya çıkacaktır. Ancak, önceki̇nde olduğu gibi, burada da Devletin oynadığı rolde, «sübjektif nitelikli şartlar» olarak beliren bir direnç vardır. Bu sübjektif engellemeler ile yukarıdaki objektif kanunları aynılaştıran bir yanıltıyı da görmekteyiz. Oysa bunlar biribirinden çok değişik olarak ortaya çıkarlar. İlki bir etki olduğu halde, ikincisi ona karşı bir tepki ve hatta baskıdır. İşte bu bile gösteriyor ki, Devlet, iktisadi bir temelin üst belirtisi de olsa, Devlette siyasal olanın ortaya konması, dialektik bakımdan ondan daha öncelikli bir önemde görülür. Ekonomizm ve oportünizm bu ilişkiyi göremedikleri için, siyasal eylem mücadelede dağıtıcı olmaktadırlar. Bu onların sınıflar arasındaki siyasal mücadeleyi, Devlet ve iktidar açısından belirtememelerindendir. Gene aynı aldanışla bu sapmaların siyasal mücadelenin bilinçlendirilmesindeki ve ideolojik değerler kazanmasındaki engelleyiciliği de unutulmamalıdır.

Bütün bunlarla, «siyasal» ın üzerinde yapılacak tartışmaların, bu sıralarda, nasıl kolaylıkla bir «teori mekanizminin» giyotinine terkedildiğini göstermek istedik. Bunlardan kurtulabilmenin tek yolu, teoriyi, şematik ve hemen hemen evrensel bir araç olarak alıp model kaynaklarını karalayarak emrediciliğe sokmak budalalığından vazgeçmektir. Bu, teorinin gereklesi yerine getirmeye götürecektir, bizi. Bunun karşısına dikilecekleri̇n, ilk müracaat kaynakları yaşanan koşullar, ilişkiler ve gene teorinin ta kendisi olacaktır. Bu yolda başarıya ulaşanlar, hep bunu yapmışlardır.

Şu anda ülkemizde sosyalist mücadeleyi yürüten en aktif militanlar, hiç şüphesiz ki, gençlik kesimindedir. Bu genç militanlar, işçilerin, köylülerin ekonomik ve demokratik mücadelelerinde aktif destekleyici, yürütücü olarak yeralmaktadırlar. Bu somut durum ülkemizdeki gençlik olaylarına bakış açısının değişik olmasını gerektiriyor. Sürekli olarak gençlik meselesine yaklaşımlar getiren ANT, gençlik meselesini sosyalist mücadele bütünü içerisinde sergilemek amacıyla aşağıdaki soruşturmayı düzenlemiştir:

I— POLİTİK ÖRGÜT VE GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. Şu andaki mevcut parti ile devrimci gençlik örgütlerinin ilişkileri ne olmalıdır? Mevcut partinin işçi sınıfının özörgütü olmayışı, işçi sınıfının politik hareketi ile gençlik hareketi arasında olması gereken bütünlüğü zedeliyor mu? Bir başka deyişle devrimci gençlik örgütleri Partinin bir kısım görevlerini üstlenmek zorunda kalıyorlar mı?

2. Eğer devrimci gençlik örgütleri yukarıda sözü geçen bazı görevleri üstleniyorlarsa, bu görevleri başarmada, kitlelerle bağ kurma yolunda nasıl örgütlenmelidirler? a) Gençlik örgütleri dışında, b) Örneğin devrimci gençlik örgütlerine bağlı işçi-köylü birlikleri şeklinde.

3. Gençlik örgütlerinin üyelik kapsamı üniversite gençliğinin sınırlarını aşmalı mıdır? Böyle bir atılım işçi sınıfının politik hareketine bir katkı olabilir mi?

II. DEVRİMCİ GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DİĞER GENÇLİK ÖRGÜTLERİ

1. TDGF'yi temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul ediyor musunuz? Etmiyorsanız nedenleri? Ediyorsanız TDGF ile sosyalistlerin yönetimindeki diğer gençlik örgütleri arasındaki ilişkiler ne olmalıdır?

2. Devrimci gençlik örgütleri bir merkez etrafında toplanabilirler mi? Bunun biçimi nasıl olmalıdır?

3. TDGF de dahil sosyalistlerin yönetiminde olduğu gençlik örgütleri orta sol, sosyal demokrat vs. gibi örgütlere karşı ne gibi bir tutum içinde olmalıdırlar?

4. Üniversitelerde küçük burjuva ideolojilerinin yaygınlık kazanması karşısında sosyalist gençlerin tutumu ne olmalıdır? a) Üniversite içi propagandanın mahiyeti ne olmalıdır? b) Örgüt içi eğitim nasıl olmalıdır?

III— GENÇLİK ÖRGÜTLERİ ve DEVRİMCİ EYLEMLER

1. İşçilerin kendiliğinden gelme hareketleri

Devrimci Gençlik Liderle

ATTİLA SARP (TDGF Başkanı)

● Politik Örgüt ve Gençlik Örgütleri

1 - Devrimci gençliğin ilişkisi, şüphesiz devrimci parti ile, o da örgütsel bağımsızlığını koruyarak olacaktır. Devrimci parti, kitlelerin peşinden giden, yöneticileri işçi sınıfı ideolojisine karşı olan bir parti değildir. Bundan dolayı Türkiye'de bugün mevcut olan parti ile gençlik örgütlerinin *ahenkleşmesi* söz konusu olamaz. Mevcutla ilişki Kurma değil, siyasi örgütü doğru devrimci çizgiye getirme yolunda çaba gösterme en doğrudur... Şüphesiz devrimci gençlik örgütleri, partinin bir kısım görevlerini üstlenmek zorunda kalıyorlar ve bu işçi sınıfı ideolojisini benimsemiş *«gençliğin kitlevi teşkilatlarını»* ikili bir göreve sevkediyor. (Şüphesiz bu ikili görev geçici olacaktır.) Hem *«gençliğin kitlevi teşkilatı»* olarak geniş gençlik hareketlerini yürütme, hem de milli sınıf ve tabakaların sınıflar arası mücadelesinde doğru tavır alabilme yeteneğine sahip devrimci kadrolar yetiştirme. Hem gençlik *örgütü olarak* gençlik hareketlerini yürütme, hem de gerçek demokrasinin kurulması doğrultusunda işçi sınıfı ve köylülerle kaynaşma...

2 - Söz konusu olan sosyalist ideolojiyi benimsemiş gençliğin örgütlenmesi ise, bu kitle örgütlenmesi olacaktır. İşçi sınıfı ideolojisini benimsemiş işçi-köylü-öğrenci-gençliği aynı çatı altında teşkilatlandırmaktır görevimiz. İşçi-köylü birliklerinin önümüzdeki dönemde teşkilatlandırılması doğrudur. Gençlik örgütlerine bağlandırılması pratik olarak doğru değildir.

3 - *Zaten* aşmıştır. Böyle bir soru şimdiye kadar gençlik kavramının öğrenci ile özdeş tutulmasından doğmaktadır. Gençlik toplumumuzun özellikle öğrenim gören kesimi ile işçi sınıfı ve köylülerin en dinamik kesimidir. Biz pratikte doğruluğu bakımından öğrenim gençliği, işçi-köylü gençliği ayırmasını gerekli görüyoruz. Bunun için de işçi sınıfı ideolojisini senimsemiş gençliğin kitle teşkilatı olan TDGF'ye işçi ve köylü gençliğin örgütlerini bağlıyoruz. Gençlik hareketerinin yeni boyutlar kazanmasına yol açacak böyle bir ayırım, giderek işçi sınıfının ve köylülerin politik hareketine uzun vadede önemli katkılarda bulunacaktır.

● Devrimci Gençlik Örgütleri ve Diğer Gençlik Örgütleri

1 - TDGF'nin toplumumuzun temel devrimci gençlik örgütü olduğu objektif bir gerçektir. İşçi sınıfı ideolojisini benimsemiş gençliğin *«kitlevi teşkilatı»*, TDGF dışında ve onun denetimi altında olmayan *«sosyalistlerin yönetimindeki diğer gençlik örgütleri»* yoktur. İflas etmiş oportunizmin gençlik içindeki bocalamalarını ciddiye almak, oportunizme karşı ideolojik mücadelesini vere vere gelişen TDGF'yi yanlışlara sürükleyecektir. Yanlış iş yapmamak kararındayız.

2 - İşçi sınıfının devrimci kavgasına inanan gençlik örgütü ile küçük burjuva ideolojisinin egemenliği altında olan gençlik örgütleri *önümüzdeki* Milli Demokratik Devrim Mücadelesi üzerine ortak hareketler koyabilirler. Görevimiz gençliğin anti-emperyalist, anti-feodal ve anti-faşist cephede birliğinin sağlanmasıdır. Merkezi bir örgüt etrafında toplanma ancak bu cephelerin ve bunun gerektirdiği eylemleri uygulamada söz konusu*dur*.

Bunun biçimi, eylem içinde geçici merkezi örgütlenmelerdir.

3 - Önümüzdeki devrim adım, Milli Demokratik Devrim'dir. İşçi sınıfı ideolojisi bizi bu devrimi yapmakla görevlendiriyor. İşçi sınıfı ideolojisini kavramış gençliğin kitlevi teşkilatı, bütün anti-emperyalist ve anti-feodal mücadelelerde küçük burjuva ideolojisini benimsemiş gençlik örgütlerinin ittifakını sağlamalıdır. Küçük burjuva ideolojisinin devrimci atılımını engelliyen Milli Cephe bozguncularına, tıpkı sosyalist adı altında devrimci atılımları engelleyen oportunizme karşı nasıl mücadele verdiysek, aynı uyanıklığı göstermeliyiz.

4 - Üniversitelerde küçük burjuva ideolojisinin değil, işçi sınıfı ideolojisinin yaygınlık kazandığı objektif bir gerçektir. Saflarımızda küçük burjuva eğilimleri eylem içinde yokedilmeğe çalışılacaktır. Üniversitelerdeki küçük burjuva ideolojisi, ideolojik mücadele ve devrimci pratik ile etkenliğini azaltacaktır. Bunun için de örgüt içi eğitimimizin pratikten kopuk olmaması gereklidir. Örgüt içi ideolojik eğitim konusunda en büyük tehlike, gençlerin *«Birer laf ebesi ve palavracı»* olarak yetişmesidir.

● Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

1 - Bu konuda geniş pratiğim olmadığından, İstanbul Bölge Yürütme'den cevap verecek arkadaşımın görüşlerine katılıyorum.

2 - Demokratik köylü hareketleri karşısında gençliğin görevi, köylünün devrimci mücadelesinde fiilen görev almak, enerji ve dinamizmini, cesaret ve fedakarlığını onlara nakletmektir. Gençlik hareketleri içinde kazandığı teşkilatçı, sevkedici niteliğini köylüye kazandırmaktır.

Köylülerin bilinçlendirilmesi, onun toprak mücadelesine politik yön vermekle, girmiş olduğu mücadelenin politik çehresini ve özellikle emperyalizme ilişkin görüntüsünü bilincine yerleştirmekle sağlanabilir. Köylülerin teşkilandırılmasında statik teşkilatlardan kaçınmalı, hayatiyeti olan mücadele içinde teşkilatlandırma ön plana çıkarılmalıdır.

3 - Devrimci mücadeleyi yaygınlaştırmak, merkezi disiplin altında teşkilatları geliştirmek ve mücadelenin her biçimine hazırlanmaktır.

4 - Sistemli kampanyalar genel politikamız olamaz. Emperyalizme karşı mücadeleyi sistemli olarak yoğunlaştırmaktan söz ede*biliriz*.

Emperyalizmin aktüel görüntüleri kitle hareketleri için en uygun ortamı yaratmaktadır. Önemli olan emperyalizmi bütün çehresiyle halk kitlelerinin gözleri önüne sermek, böylece harekete daha geniş çapta halk kitlelerinin katılmasını sağlamaktır.

5 - Pratik olarak merkezi bir kampanya yürütebilmemiz mümkün değil. Yalnız ikili *anlaşmaların açık kapitüler hükümlerinin* bildiri halinde geniş çapta dağıtılmasını gerekli görmekteyiz. NATO ve ikili anlaşmalar konusu, hayatın pratiği ile bağdaştırılarak halk kitlelerine propaganda yolu ile geniş çapta anlatılmalıdır.

6 - *Üniversite Reformu ittifak kurduğumuz* öğretim üyeleri ile birlikte yürüttüğümüz mücadeledir. Yarı-feodal, yarı sömürge bir ülkenin işbirlikçi yöneticileri, üniversite reformunu ilkelleştirmek çabasındadır. Özünde üniversitelerdeki devrimci gelişmeyi susturma yatan gerici parlamenterlerin ittifakının *planlarını boşa çıkarma yolunda bütün* gücümüzü sarfediyoruz. Devrimci gençlik ve devrimci öğretim üyeleri, üniversitelerdeki devrimci gelişmeyi kösteklemeyi amaçlayan bir oldu-bittiye evet demiyeceklerdir.

NİHAT AKSEYMEN (SGÖ Genel Sekreteri)

● Politik Örgüt ve Gençlik Örgütleri

1 - Genel teorik planda düşünürsek, işçi sınıfının öz örgütü karşısında sosyalist gençlik örgütlerinin yeri örgütsel bağımsızlık ve tavırlarda bağımlılık biçiminde formüle edilebilir. Örgüt bağımsızlığı, adi himayeciliği, kaba kumandacılığı ortadan kaldıracak, gençliğin devrimci girişkenliğini artıracaktır.

Bir kere şunu bilmek gerekir ki, marksizm-leninizmde sosyalist gençlik hareketi, işçi sı*nıfının politik hareketi içindedir*, onun bir parçasıdır. Sosyalist gençlik örgütü, öz olarak işçi sınıfı örgütlerindendir. *«Kuruluş bakımından işçi ve köylü gençliğin örgütü olan birlik*, **sınıfsal özü** *bakımından* **proletarya örgütü***dür... Çünkü proleteryanın zaferine çalışır.»* (1) Bu demektir ki, sosyalist gençlik *hareketinin, örgütünün*, işçi sınıfının politik hareketinin bir parçası olması, ana örgütle, partiyle olan ilişkilerinden gelmemektedir. Parti ne durumda olursa olsun, sosyalist gençliğin mücadelesi, işçi sınıfı mücadelesinin bir parçasıdır. Bu nedenle, şu anda mevcut partinin öz örgüt olmayışı, işçi sınıfının *politik hareketini* parti yönünden zedeler. Partinin, sınıfının gerçek temsilcisi olmadığı durumlarda gençlik hareketinin hatalı yönlere çekilmesi olasılığı da büyüktür.

Yan örgütler, koşullar ne olursa olsun, ana örgüt fonksiyonunu yürütemezler. Ancak, sorudaki gibi düşünelim, sosyalist gençlik örgütleri (devrimci sözü iyi açıklamıyor), örneğin hangi görevleri üstlenmek zorunda kalabilirler? Kitlelere politik bilinç götürme mi? Bu zaten sosyalist gençlik örgütlerinin temel bir görevidir. İşçi sınıfını ve emekçileri örgütleme mi? Bu da öyle. Sorudaki karışıklık, sanırım, bugüne dek sosyalist mücadele veren gençlik örgütlerinin temel görevlerinin iyice belirlenmemiş olmasından gelmektedir.

2 - Sosyalist gençlik örgütleri, zaten kitlelere politik bilinç taşıma ve aynı zamanda emekçi sınıfın gençliğini örgütleme görevindedirler. Onun için soruyu cevaplarken, söyleyeceğim şeylerin, *TİP*'in işçi sınıfının öz örgütü olmamasına bağlı olmadığını, gençlik örgütlerinin asli görevleri olduklarını belirteyim. Marksizm-leninizmde sosyalist gençlik örgütleri, **sınıfsal kuruluşu** bakımından bir

karşısında devrimci gençlik ne yapmalıdır? Sendikalar ve mahalli işçi örgütlerinde gençlerin yeri nedir?

2. Köylülerin devrimci hareketleri karşısında gençlik ne yapmalıdır? Köylülerin bilinçlendirilmesi ve örgütlendirilmesi üzerine düşünceleriniz.

3. AP—CHP yakınlaşması devrimci eylemlere karşı terör getirmektedir. Gençliğin bu konuda tutumu ne olmalıdır?

4. Emperyalizme karşı mücadelenin — 6. Filo'yu protestodan başka— sistemli kampanyalar şeklinde yoğunlaştırılması konusunda ne düşünüyorsunuz?

5. İkili anlaşmaların ve NATO'nun yeniden söz konusu edildiği bu günlerde bu konuda ne yapılmalıdır?

6. Son gelişmelerin ışığında üniversite reformu konusundaki görüşleriniz nelerdir?

Bu sayıda ilk olarak Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu Genel Başkanı Attila Sarp ile Sosyalist Gençlik Örgütü Genel Sekreteri Nihat Akseymen'in cevaplarını sunuyoruz.

Güray ÖZ

i Konuşuyor

yığın örgütüdür. *«Sınıfsal kuruluşu bakımından işçi, köylü ve öğrenci gençliğin kitlevi örgütüdür. Lenin, bu birliğin emekçi gençliğin çoğunluğunu* **içine** *alması gerektiğini belirtiyordu»* (2) İşte bu nedenle gençlik örgütleri, işçi ve köylülere dönük eylemlere ağırlık verirler ve bu sınıfların gençliğini kendi çatıları altında örgütlemeye yönelirler. Bu örgütlemenin somut biçimi, sosyalist gençlik örgütlerinin ta kendisidir.

Sosyalist gençlik örgütünün bazı üyeleri kendi örgütlerinin dışında, işçi ve emekçi sınıfların birtakım örgütlerinde de çalışırlar, çalışmalıdırlar. Örneğin sendikalar, kooperatifler v.b... Bu yolla işçi-emekçi sınıfların gençliğini, gençlik örgütlerine aktarma olanağı fazlalaşır. Dimitrov, böyle bir çalışma ile, örgütteki işçi ve köylü gençlerinin sayısının kısa zamanda iki katına çıkabileceğini belirtiyor. (3)

Devrimci gençlik örgütlerine bağlı işçi-köylü birlikleri formülasyonu bence yanlıştır. Eğer işçi gençler ve köylü gençler söz konusu ise, onlar zaten gençlik örgütü **içinde** örgütleneceklerdir. Yok eğer işçilerin, köylülerin, gençlik örgütleri çevresinde örgütlendirilmeleri kastediliyorsa, bu da sosyalist gençlik örgütü toplu kavramının dışına düşer. Gençlik örgütlerine partileşme fonksiyonu yükleniyor demektir ki, o zaman gençlik örgütünden başka birşey olunmuş olur.

3 - Yurdumuzda gençlik kavramı ve ona bağlı olarak gençlik örgütlenmesi uzun bir süre yanlış yorumlanmış, ve hatalı uygulanmıştır. Gençlik bir sosyal sınıf, bir sosyal tabaka değildir. Her genç içinde bulunduğu sınıfın özelliklerini yansıtır. Sosyalist anlamda gençlik, başta işçi sınıfı olmak üzere, öteki emekçi sınıf yada tabakaların gençliğidir. Yalnız üniversitelilere «gençlik» demek yanlıştır. Bugün Türkiye'de politik duruma etkili olan gençlik kesimi, gerçekten üniversitelilerdir. İşçi gençlerle köylü gençler siyaset platformunda henüz varlıklarını duyuramamışlardır. SGÖ, işçi gençlerin, köylü gençlerin, öğrencilerin örgütü olarak kurulmuştur. Eylemlerinin ağırlığını özellikle fabrika ve işyerlerine verecektir.

● Devrimci Gençlik Örgütleri ve Diğer Gençlik Örgütleri

1 - TDGF, sübjektif açıdan devrimcileri büyük ölçüde içinde barındırmaktadır, ancak bizce temel örgüt olamaz. Çünkü:

a- Türkiye için önerdikleri devrim stratejisi yanlıştır. Önümüzdeki devrimci aşama, milli demokratik devrim değil, sosyalist devrimdir. Çok kalın çizgiler içinde özetlersek, Türkiye'de egemen üretim biçimi kapitalizmdir ve devletin sınıf yapısı da burjuvadır. Bu nedenle çözülmesi gereken temel çelişki, emek-sermaye çelişkisidir. Bu da ancak anti-kapitalist bir devrimle çözümlenebilir. Emperyalizm ile Türk halkı arasındaki çelişki ise ana çelişki olup devrimci mücadelemizin bürüneceği somut biçimi belirleyecektir. Ana çelişkinin özelliği, o çözülmeden başka çelişkilerin çözülemez olmasıdır. Türkiye'nin somut durumunda ana çelişki ile temel çelişki birbirleri içinde yumaklaşmışlardır. Yani Türkiye kapitalizmi ile emperyalizm entegre bir bütündür. Bunun için anti-emperyalist ve anti-kapitalist kavga aynı süreç içinde verilecektir.

b- Stratejinin yanlışlığı yada doğruluğu eyleme yansır. Dolayısı ile yaptıkları eylemler büyük ölçüde yanlış olmuştur. Eylemlerinin ağırlık merkezini üniversite oluşturmuştur. İşçi sınıfına ve köylülüğe yönelmiş eylemlerinde ise, savundukları stratejinin yanlışlığından gelen bir tutarsızlığa düşmüşlerdir. İşçilere, köylülüğe demokratik bilinç, milli bilinç verme yolunu izlemişlerdir. Oysa kademe kademe bilinç verme, opotunizmin ta kendisidir. (LENİN, Ne Yapmalı)

Biz TDGF'yi temel devrimci gençlik örgütü olarak kabul etmiyoruz. Ancak ortak hedefler için yapılacak bir eylem birliğini de her zaman gerekli görürüz.

2 - *«Ayrı gençlik örgütleri arasında rekabet olacağı yerde, tüm güçlerinin birleştirilmesi, eylemlerini geliştirmede, fırsatları ve kadrolarını değerlendirmede yüz kat daha başarı sağlıyacak ve daha çabuk örgütlenmelerini, aydınlatmalarını ve işçi gençliğin hâlâ pasif olan kısmını da aktif iş ve mücadeleye çekmelerini sağlayacaktır.»* (4)

Ancak bu birleşme, fikirlerde, ilkelerde bir *«ortak-bölen»* çevresinde değil, doğru ilkeler çevresinde birleşerek olabilir. Bunun dışında ortak hedefler için (anti-emperyalist demokratik) eylem birliği sağlanabilir.

3 - Sosyalistlerin yönetiminde oldukları gençlik örgütleri, sosyal-demokrat, orta sol vb. gibi örgütlerle çeşitli ilerici, anti-emperyalist, demokratik eylemlerde birlik kurabilirler, fakat bu birlik ilkelerden taviz biçiminde olmaz. Bu eylem birliği içinde ve süresinde de, sosyal-demokratları vb. eleştirmeye, doğruları anlatmaya ve işçi sınıfı ideolojisinin, eylemlerde hakimiyetini sağlama mücadelesine devam etmelidir.

4 - Üniversiteye gidenlerin çok büyük bir çoğunluğu küçükburjuva kökenlidir. Genellikle gidecekleri toplum katı da küçük burjuvalıktır. Ve de egemen ideoloji, doğal olarak küçük burjuva ideolojisidir.

a- Sosyalist gençler, gençliğin üniversiteli kesimine sosyalizmi yaymağa çalışırlar. Gençliğin bu kesiminin, işçi ve köylü gençlerle birlikte, işçi sınıfı ideolojisi ışığında ve işçi sınıfı yararına eylem sürdürmelerini sağlamaya çalışırlar.

b- Sosyalist gençlik örgütlerinin ana görevlerinden biri de, eğitimdir. Eğitimin amacı, bilimsel-sosyalizmi öğretmektir.

● Gençlik Örgütleri ve Devrimci Eylemler

1 - İşçilerin kendiliğinden gelme hareketlerine sosyalist gençlik katılmalı, desteklemeli, doğru bilince ulaştırmalı, ancak oportunizmin teorisi olan, öncü işçi sınıfının partisinin yönetici rolünü fiilen reddeden spontane eylem teorisine angaje olmadan bu işleri yapmalıdır. (5)

Sosyalist gençler, sendikalarda ve mahalli işçi örgütlerinde çalışmalıdır.

2 - Sosyalist gençlik, köylülerin devrimci demokratik hareketlerine katılmalı, desteklemeli ve de bunu yaparken onlara proletaryanın yönetimindeki işçi-yoksul köylü asgari temel ittifakının gereğini anlatmalıdır. Köylülerin bilinçlendirilmesinde bu mesele çok önemlidir. Çünkü, ancak işçi sınıfı asgari müttefiki yoksul köylü ile beraber ve azamisi değişen bir ittifaklar tabanı ile ittifaka geldiğinde köylülüğün sorunları çözümlenecektir.

3 - AP-CHP yakınlaşması devrimci hareketi ezmek içindir. Sosyalist gençlik, bir yanda kendisini küçük-burjuva sapmalardan arındırıp saflarını güçlendirirken, öte yanda ülkenin tüm emekçi gençliğini anti-faşist hareket çevresinde birleştirmeye çalışmalıdır.

4 - Anti-emperyalist mücadeleye zaten, sadece 6. Filo'ya karşı protesto gösterileri ile erilemez. Türkiye'de devrimci eylemin ulaştığı aşamanın gerektirdiği biçimde sistemli hareketler düzenlenmelidir. NATO, ikili anlaşmalar, Ortak Pazar aleyhine kampanyalar açılmalıdır.

5 - Almanya Türk Toplumcular Federasyonu (ATTF) de aynı konuyu ele almış ve yakında bir kampanya açacağını SGÖ'ye duyurmuştur. Bu kampanyanın orada başlatılacağı gün, yurdumuzda da dayanışmalı olarak bu kampanya açılabilir.

6 - Burjuva düzeninde, bir burjuva üst yapı kurumu olan üniversitede yapılacak en köklü reform bile çok şey getirmeyecektir. Ancak demokratik hakların genişletilmesi mücadelesi de sosyalistlerin görevleri arasında olduğundan, hem de bu yolla üniversite gençliğinin somut probleminde öncülük ederek üniversitede sosyalist safları yaygınlaştırmak söz konusu olacağından, üzerinde önemle durulmalıdır.

1) *Bulgaristanda Devrimci Gençlik Hareketi, Narodna Prosveta, Sofya, 1966,S.5*
2) *A.g.e.*
3) *Georgi Dimitrov, Seçme Eserler, Cilt* 11, *S.* 188
4) *A.g.e., S.* 429
5) *A.g.e., S.*188

GELECEK HAFTA

ÜÇ GENÇLİK LİDERİ KONUŞUYOR

KÜÇÜK BURJUVA SOSYALİZMİNİN MÜCADELE YÖNTEMLERİNDEN BİRİ
- Çarlık Rusyası'nda bireysel terör hareketleri -

KÜÇÜK BURJUVA SOSYALİZMİ

Y. Yalçın

Devrimci müadeleler zaman zaman dar boğazlara girerler, hattâ bu sıkıntı dönemlerinin uzadığı da olur. Sosyalistlerin öncülüğünde yürütülmekte olan Türkiye devrimci mücadelesinin bugün ciddi sorunlarla karşı karşıya bulunduğuna şüphe yok. Ne var ki, bütün bu sorunlar, bilimsel sosyalizmin ışığında devrimci pratiğin gelişmesiyle mutlaka çözülecek, içinde bulunduğumuz dönemeç güçlü bir aşamaya ulaşacaktır. Hareketimizin bugünkü iç ve dış dinamiği, karşımızdaki güçlerin üstesinden gelecek boyutlardadır.

Sosyalistler arasındaki görüş ayrılıklarının devam etmesi, yani gruplaşmaların ortaya çıkması, bu parçalanma sürecinin uzayacağı, genel bir toparlanmanın hayli gecikeceği kanısının yaygınlaşmasına yolaçtı. Biz bu kanıya katılmıyoruz. Mevcut görüş ayrılıklarının temeline inip bilimsel sosyalizmin ilkelerini harekete hakim kıldığımız ölçüde ve teorinin öngördüğü devrimci pratiği gerçekleştirdiğimiz oranda ilke ve eylem birliği sağlanacak, mücadelemiz güçlenecektir.

Sosyalistler içindeki son gelişmeler, temel ilkeler üzerinde kurulmamış kampların sağlıklı olamayacağını, yani gruplaşmalara yolaçacağını bir kez daha göstermiştir. Grupların birbirleriyle ve kendi içlerinde sürdürdükleri tartışmalar olumlu bir doğrultuda gelişmektedir. Bütün bu tartışmaların ideolojik muhtevası, işçi sınıfı sosyalizmi ile küçük burjuva sosyalizmi (oportunizm) arasındaki uzlaşmaz ihtilaftan ibarettir. Devrimci yayınları izleyemeyen arkadaşlara yararlı olabileceği düşüncesiyle küçük burjuva solculuğunu genel olarak sergileyelim.

● Küçük Burjuva Sosyalizminin filizlenmesi

Sosyalizm, her ülkede önce aydınlar arasında gelişen bir fikir akımı olarak başlar. Aydınların bilgilenmesi zamanla pratiğe yansır. O toplumun proletaryasına sosyalist bilinci götürmek, sosyalist aydınların görevidir. İşçi sınıfının bilinçlenmesi, zamanla güçlü bir örgütlenmeye varır ve proletarya kendi bağımsız sınıf örgütünün önderliğinde toplumun diğer devrimci sınıf ve tabakalarına öncülük ederek devrime yönelir. Devrimci mücadele, proletaryaya ve geniş halk yığınlarına maledildiği ölçüde gelişip güçlenir.

Hareketin proletarya tabanına henüz oturmamış olduğu başlangıç dönemlerinde sosyalist aydınlar arasında çeşitli görüş ayrılıkları başgösterir. Ortaya atılan görüşler, genellikle, o ülkenin somut koşullarından kalkınarak bilimsel sosyalizme yorumlar getirmeye kadar varır. Bu yorumlar, çoğu kez devrimci teorinin tahrifine, hareketin saptırılmasına yolaçar. Sosyalist mücadelelerin tarihi, sayısız küçük burjuva sapmalarıyla doludur. Tutarsızlık, kaypaklık, korkaklık, uzlaşmacılık gibi küçük burjuva özelliklerinin, devrimci sürecin zayıf dönemlerinde kendini göstermesi, bu sapmaları genellikle «sağ» nitelikte ortaya koyar. Ülkenin liberal küçük burjuva aydınlarının sözde sosyalist aydınlar üzerindeki etkileri de, sapmalarda rol oynar. Ayrıca, kapitalizmin gelişmesinin yarattığı «işçi aristokrasisi», uzlaşmacı sosyalistlerin temel dayanakları arasındadır. Şu halde, çoğu kez, «sağ» biçimde beliren sapmaların hepsini küçük burjuva sosyalizmi (oportunizm) adı altında toplayabiliriz. Oportunizm, «bukalemun gibidir», devrimci mücadelenin her döneminde çeşitli görünümlerle ortaya çıkar. Aynı dönemlerde, farklı biçimlerde birden fazla oportunizmin yanyana yeraldığı, hatta birbirleriyle mücadeleye girdiği çok görülmüştür.

● Küçük Burjuva Sosyalizminin genel nitelikleri

Küçük burjuva sosyalizmi, bilimsel sosyalist teorinin proletaryanın ideolojisi olduğunu kabul etmez,yada kabul eder görünerek getirdiği yorumlarla proleter ideolojisine sırt çevirir. İşçi sınıfının örgütlü hareketini ve onun ilkelerini reddeder. Maksizmin «sınıf mücadeleleri» sözünü bir yana iter. Egemen sınıf ve güçlerle uzlaşma temeli üzerinde işçi sınıfını üç beş reform karşılığında satmak ister. İşçi sınıfını parlamenter ve ekonomik mücadele alanına hapsederek, siyasi mücadeleyi elinden geldiği kadar geciktirmeyi amaçlar. Proletaryaya dışarıdan bilinç verme ilkesini kabul etmeyip, bilinçlenmenin kendiliğinden olacağını savunmağa çalışır. Proletarya ile diğer sınıflar arasındaki farkları küçümsemeğe, işçi sınıfı ile köy küçük burjuvazisi ve diğer emekçi tabakaları özdeş göstermeğe uğraşır. Proletarya ile hakim sınıflar ve güçler arasındaki antagonizmanın evrenselliğini inkar ederek, bu çelişkinin uzlaşmazlığı görünüşünü işçiler arasından silmeğe çabalar. Sosyalizmi bir köylü meselesi olarak ortaya süren ve işçi sınıfının devrimci öncülüğünü tanımayan görüşleri içinde barındırır. Yada köylülerin rolünü tümüyle reddeder. İşçi sınıfının iktidarını kabullense bile, bu iktidarın ancak ülkede proletarya çoğunlukta olursa gerçekleşebileceğini söyleyerek, proleter mücadeleyi baltalayıp, idelolojisini metafizik soyutlamaların kucağına itmeyi güdümler. Proleter demokrasisini burjuva demokrasisi açısından eleştirmeye çalışır. Proletaryanın devrimci iktidarı için sınırlı hegemonya önerisinde bulunur. Devrimci mücadelenin uluslararası niteliğini reddeder, kesinlikle şovendir.

Küçük burjuva sosyalizan görüşlerini daha pek çok artırabiliriz. Bir küçük burjuva sosyalist bireyi veya grubu yukarıdaki görüşlerden bir çoğunu yada tamamını benimser, kimi dönem şu görüşü bırakıp diğerini alır, kimi dönem yeni görüşü bırakıp eskisine döner. Zıt görüşleri yan yana barındırmaktan çekinmez. Örneğin köylüleri sosyalizmin öncüsü olarak görmeğe çalışan polülist görüşle devrimde köylülüğün rolüne önem vermeyen II. Enternasyonal'ci (revizyonist) görüş, Rusya'da Sosyalist-Devrimci Parti'de bir arada yeralmaktaydı. Küçük burjuva sosyalistleri için şu yada bu görüş önemli değildir. Bilimsel sosyalizmin dışına düşen görüşlerin yanısıra, devrimci sosyalist düşünceleri de yedekte taşıdıkları olur. Bütün bu ilkesizlikte en belirgin tek özellik, **«bilimsel sosyalizme karşı çıkma ve proletaryanın devrimci mücadelesini köstekleme»** ilkesidir.

Küçük burjuvazinin, devrimci hareket içindeki diğer bir uzantısı da **«sol oportünizm»**dir. Genellikle küçük burjuva heyecanlarının, sekterliğinin, dar görüşlülüğünün etkisiyle hareketin belli dönemlerinde koşullar oluşmadan zamansız tatbik ve eylemler uygulamağa çalışmak, devrimci süreci acelecilik içinde iyi değerlendirememek v.b. gibi yanları vardır. Proletaryayı, devrimci yığınlardan tecrit etme eğilimi ciddi tehlike taşır. Bununla birlikte, sol sapmacıların düşünce ve eylemleri somut koşullara uymayacağından, devrimci pratik tarafından kısa zamanda etkisiz kılınır ve sol oportünizm gitgide keskin bir sol gevezelik haline dönüşür, eylemsiz kalan sol sapmacılar -devrimci doğrulara gelmezlerse- zamanla pasifist sağ sapmacılara katılırlar, eylemsizliği kabul etmeyenler ise anarşizmi benimseyerek «yollarına» devam ederler.

Çoğunlukla sağ sapma şeklinde ortaya çıktığını söylediğimiz küçük burjuva sosyalizminin hakim niteliklerini özetle tekrarlayalım: Uzlaşmacılık, tahrifçilik, kuyrukçuluk, sol gevezelik ve tüm küçük burjuva hastalıkları. Oportünizmin aracı parlamentarizm, yöntemi ise pasifizmdir.

Küçük burjuva sosyalizminin mücadele içinde ne gibi kılıklara büründüğünü Rus devrimci mücadelesi boyunca izlemek bize somut bir örnek verecektir.

Rus küçük burjuva sosyalizminin düşünsel kökünü 1820'lerdeki Dekabristler'de aramak mümkündür. Aralarında edebiyatçı Puşkin'in de bulunduğu aristokrat kökenli bu grup zamanın koşulları içinde çara karşı keskin mücadele vermişti. Grubun görüşleri devam etmiş, çok sonraları zamana uyarak ve Avrupa fikir akımlarından etkilenerek, önce popülizm, sonra da Rus burjuva liberalliği şeklinde iki ayrı uç vermiştir. 1860-70 arası ortaya çıkan Narodnikler, çarlığı devirmek, toprakları köylülere dağıtmak istemişlerdi. Ülkede kapitalizmin gelişmesinin evrensel bir kanun olduğunu reddettiklerinden, işçi sınıfının devrimciliğini tanımamışlar, devrimci sınıf olarak köylüleri belleyip, tarım komünlerini sosyalizmin özü saymışlardı. (Bu arada, yurt dışındaki bir grup da -popülist sosyalistler-, Avrupa devrimci mücadelesi ile Rus devrimci hareketi arasında bağıntı kurmuşlardır. Birinci Enternasyonal'e kabul edilen, Marx'ı Bakuninci'lere karşı destekleyen ve Enternasyonal'in devrimci propagandasını yapan bu radikal grubu, Narodniklerden ayırmak gerekir.) Narodnik'ler daha sonra (1789'da) gizli bir dernek kurmuşlarsa da, baskılardan yılıp, çarlıkla uzlaşma fikrini halka yaymağa çalışmışlardır. Liberal popülistler diye anılan bu ikinci Narodnik kuşağı zamanla, Rusya'da tarım kapitalizminin öncüleri olan varlıklı köylüleri (kulaklar), yoksul köylülere karşı savunmağa başlamışlardır. Küçük burjuva solculuğunun giderek çıkış noktasına nasıl da ters düştüğünü bu akımda görmek mümkün.

Küçük burjuva sosyalizminin 1894'den sonra bu kez devrimci proletarya mücadelesinde başgösterdiğine tanık oluyoruz. Ekonomizm diye bilinen bu akım, «işçiler için ekonomik, liberaller için politik savaş» temeli üzerine oturmuş olup, proletaryayı sendikalara, yani iktisadi mücadeleye kapayarak, siyasi mücadelenin burjuva liberalleri tarafından yürütülmesi gerektiğini söyler. Devrimcilikten uzak, uzlaşmacı bir yönelimdir. Proletaryanın bağımsız sınıf örgütü öncülüğünde siyasi mücadeleye girmesini engellemeğe çalıştığı için, işçi sınıfını liberal burjuvazinin kuyruğuna takmış, kendiliğinden bilinçlenme safsatasının tohumlarını atmıştır. Belirgin niteliği kuyrukçuluktur. Ekonomizm daha sonra boğulmasına rağmen hiçbir zaman kaybolmamış, Rus devrimci mücadelesi boyunca çeşitli oportünist görüşler arasında boy göstermiştir. (Menşevizm v.b.) Bugün bile kendiliğinden bilinçlenmenin, siyasi mücadeleyi erteleme görüşlerinin ve kuyrukçuluğun dünya devrimci mücadelelerinde yeraldığını biliyoruz.

Burada İkinci Enternasyonal'den sözetmek gerekiyor. Zamanın Avrupa sosyal-demokrat partilerinin üye olduğu bu enternasyonal, kuruluşundan bir süre sonra, Kautsky'nin şampiyonluğunda Bernstein revizyonizmini benimsemiştir. Diyalektik kalkanı ardında diyalektiği reddederek,

---

DİYALEKTİK MATERYALİZM: Diyalektik yöntem kullanan ve bilimin temelini maddeye dayayan, temel varlık olarak maddeyi kabul eden felsefe. Daha doğrusu doğa ve toplum olaylarına yaklaşma, inceleme ve öğrenme yöntemi diyalektik, doğa ve toplum olaylarını kavrayışı ve yorumlayışı materyalist olan felsefedir.

Bilindiği gibi, diyalektik yöntem kullanan, fakat bilimin temelini ruha dayayan, varlığı düşünceye indirgeyen (**diyalektik idealist**) felsefeler de vardır. Örneğin, G.W. Friedrich Hegel, diyalektik yöntemi eksik ve hatalı olarak kullanan idealist bir filozoftur. Öte yandan Marx'a kadar olan filozofların bir çoğu matefizik yöntem kullanmış, fakat bilimin temelini maddeye dayamış (**metafizik materyalist**) filozoflardır. Ve yine hem metafizik yöntem kullanıp, hem de varlığı düşünceye indirgeyen (**metafizik idealist**) filozoflar da vardır. Ve bunlar özellikle egemen sınıflara hizmet etmişlerdir.

Diyalektik materyalizm bütün diğer felsefeleri çürütmüştür. Çünkü diyalektik materyalizm, doğal gelişme yasalarının bilimlere dayanarak ortaya konmasıdır. Doğa ve toplum olayları diyalektik materyalizmi doğrulamaktadır. *«Diyalektik materyalizm, bilimin yeni buluşlarını kendine malederek ve sınıf mücadelelerinin yeni tecrübelerini benimseyerek durmadan gelişir ve zenginleşir. Bu sebeple diyalektik materyalizm yaşayan canlı bir teoridir.»*

Diyalektik materyalizme göre: *«Evren herşeyin herşeye bağlı bulunduğu ve birbirinin koşulu olduğu maddesel bir bütündür.»*

Evrim, diyalektik hareket ve değişme ile gerçekleşir. Herşey kendi çelişmesini içinde taşıdığı için gelişmekte ve değişmektedir. *«Herşey nicesel değişmelerin nitesel değişmelere sıçramasıyla gelişir.»* Yani evrimler devrimleri oluşturur.

Diyalektik materyalizm, bilimler ilerledikçe daha güçlenmektedir. Örneğin Einstein, zaman ve uzayın birbiriyle sıkıca bağımlı bulunduğunu, biri olmadan öbürünün de olamayacağını doğrulamıştır.

Hareketin temel nedeni, fenomenlerin iç çelişkileridir. Dış etki ise, gelişimin yalnızca şartıdır. Örneğin, ısı, yumurtanın civciv olabilmesinin dış şartıdır. Esasta yumurtayı civciv yapan temel çelişme yumurtanın kendi içindeki çelişmedir. Yumurtanın civciv olmasını sağlıyan ısı, bir taşın civciv olmasını sağlıyamaz.

Her oluş, bir neden-sonuç ilişkisi değil, daha geniş anlamlı bir karşılıklı etki sürecidir. Örneğin: Anne, neden ve çocuk sonuç değildir. Anne çocuğu oluştururken çocuk da anneliği oluşturmaktadır.

ŞOSYALİZMİN ÖRGÜTLÜ KİTLE HAREKETLERİ
- 1917 Rusyası'nda kitleler devrime hazılanıyor -

marksizm'i salt bir toplum teorisi haline indirger. Proletaryanın iktidara gelmesi için ülkede nüfus çoğunluğuna erişmesi gerektiği, yönetici kadrolar hazır olmadan iktidara gelmenin bir anlam taşımayacağı, siyasi amaçlı genel grevlerin ülkeye ve proletaryaya zarar vereceği gibi bulanık sözlerle proletaryanın devrimci mücadelesini ve iktidar yolunu engellemeğe çalışır. Burjuva demokrat dar görüşlülüğü içinde proleter demokrasisini eleştirip, sosyalist devrim iktidarında proletaryanın sınırlı hegemonyasını ister. II. Enternasyonal'in oportünist partilerinin en büyük ihaneti, proletaryanın örgütlü hareketini reddederek, proleter partilerini parlamento için bir seçim aracı olarak kullanmaları, partiyi parlamento gurubunun hizmetlisi durumuna sokmaları ve işçi sınıfının asıl siyasi örgütünün parlamento grubunda toplandığını öne sürmeleriydi. II. Enternasyonal oportünistleri, salt barışçı yolu seçerek proleter mücadelesini parlamento içine ve sendikalara hapsetmiştir. II. Enternasyonal partilerinin bir başka ihaneti de, Avrupa kapitalist ülkeleri arasındaki savaşta şoven tutuma girerek savaş yanlısı olmaları ve aynı enternasyonale bağlı olan proleterleri birbirlerine kırdırtmalarıdır. II. Enternasyonal revizyonizminin sapık görüşleri ve ihanetleri saymakla bitmez; şu kadarını söylemekle yetinelim ki, bu oportünizm Avrupa'da objektif koşulları hayli oluşmuş proleter devrimlerini engelleyerek dünya sosyalizmine son derece zararlı olmakla, Rus proleter devrimci mücadelesinin önüne setler çekmekle kalmayıp, Avrupa'da faşizmin güçlenmesine hizmet etmiş, sonraki dönemlerde ise, milyonlarca sosyalistin ölmesine yolaçan İkinci Dünya Savaşı'na yardımcı olmuştur. Oportünist İkinci Enternasyonal partileri zamanla proleter sosyalizmine karşı düşman safların en ileri cephelerinde savaşmışlardır. Bütün bunların ötesinde İkinci Enternasyonal revizyonizmi dünya devrimci mücadelesinde hâlâ ciddi engeller olarak devam etmektedir.

Gene Rusya'ya dönelim. 1900'lerin başlarında popülist uzantılarla revizyonizmin birleştiğini görüyoruz. 1901 sonunda kurulan Sosyalist-Devrimci Parti, işçi sınıfı ile küçük toprak sahipleri (köy küçük burjuvazisi) arasında ayırım yapmıyor, proletaryanın devrimci öncülüğünü reddediyor, proletarya ile liberal burjuvazi arasında salınıyor, bireysel terör eylemleriyle proleter mücadelesini köstekliyordu. 1905 devriminden sonra bu partinin sağ kanadı anayasacı bir burjuva partisi haline dönüştü (Kadet'ler), sol kanat ise anarşizan varlığını uzun süre sürdürdü.

1903-1908 dönemi yeni bir oportünist fraksiyonu ortaya çıkardı. Ekonomizm, artık Menşevizm'e dönüşmüştü. Menşevizm burjuva liberallerinin desteklediği bir akımdı. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin 1903 kongresinde üyelerin aidat ödeme zorunluluğu konusunda ortaya çıkan bir ihtilaftan doğan menşevik hizip, Lenin'in önderliğindeki bolşeviklere karşı gitgide keskinleşen bir mücadele verdi. Menşevizm zamanla reformcu, oportünist, revizyonist ve uzlaşmacı görüşlerin kalesi haline gelerek burjuvaziyle işbirliği yaptı, likidasyon görevini üstlendi, devrimci hareketi engellemek için olanca çabasını harcadı. Ve burjuvaziden yardım gören bir ihanet grubu olarak tarihe geçti. Menşeviklerin güçlü bir oportünist varlık olmalarından sonra, işçi sınıfı sosyalizmini temsil eden bolşeviklerle, uzlaşmacı küçük burjuva sosyalizmini temsil eden menşevikler arasında amansız mücadeleler geçmiştir. (Bu arada ortaya çıkan bir takım oportünist hizip ve fraksiyonlar ile «Sosyalist-Devrimciler» de proleter mücadelesine karşı saf tutmuşlardır.)

Küçük burjuva sosyalizminin zamanla hangi biçimlerde ortaya çıktığını, ihanet çizgisiyle yetinmeyip, proletaryaya karşı nasıl savaştığını yukarıda verdiğimiz örnekler açıkça göstermektedir. Ve bütün bu düşman gruplar kendilerini «sosyalist» saymışlardır. Böylelikle bilimsel sosyalizmi, sözde-sosyalizmden ayırmak gereği ortaya çıkmıştır: Lenin bu ayırımı yapmak için yer yer «devrimci sosyalizm ve oportünist sosyalizm» yada «proleter sosyalizmi ve küçük burjuva sosyalizmi» deyimlerini kullanıyor.

Türkiye'de günümüz devrimci mücadelesi içinde ortaya çıkan tartışmaları proleter sosyalizmi ile küçük burjuva sosyalizminin ideolojik esasları üzerinde değerlendirmek ve küçük burjuva etkilerden arınmış bilimsel sosyalist ilke birliğine doğru yönelmek zorundayız. Devrimci sosyalist bilinç arttıkça bu tartışmalar marksist-leninist teori ve eylem birliğinin mücadelemizdeki sağlam temellerini atacak ve mevcut kamplaşmalar asıl temellerine, yani işçi sınıfı sosyalizmi ile küçük burjuva solculuğu zeminine oturacaktır. Bilimsel sosyalist birliğe doğru giden yolda, ideolojik mücadele ve arınmanın yanısıra, -çok büyük önemle- devrimci pratik, oportünizmi devrimciler arasından tasfiye edecektir.

Emperyalizmin sultasındaki ülkemizin Filipin tipi sahte burjuva demokrasisi koşullarında bugüne dek yürütülen devrimci mücadele özellikle içinde bulunduğumuz küçük burjuva ortamında sayısız oportünist taşımıştır ve daha bir süre taşıyacaktır. Hele, her grubun diğer gruplara oportünist damgasını vurduğu, politik bilinç eksikliğinin ve kavram anarşisinin sürdüğü bir dönemde arınmayı sağlayıp devrimci ilke birliğine varmak için çok uyanık olmak ve olağanüstü çaba göstermek zorundayız. İdeolojik görevimiz, sadece kesinkes açığa çıkmış «müseccel oportünizm» ile mücadele etmek değil, yeni sürgün vermekte olan çeşitli küçük burjuva sapmalarını da ilk ağızda boğmaktır.

Türkiye devrimci mücadelesinin son on yıllık tarihinin küçük burjuva ortamıyla olan bağıntısına bir başka yazıda değinmek istiyoruz.

ANT ve Anadolu Basını

Derginizin 159 sayılı nüshasının son sayfasında «ANT, Anadolu Basınını da dayanışmaya çağırıyor» başlıklı yazı ile istenen bilgileri memnuniyetle sunuyorum.

Yayın hayatına girdiği günden beri karşılaştığı güçlüklerden hız alan ANT Dergisi, devrimci Anadolu gazeteleri için daima önder olmuş, cesaret vermiştir.

Son olarak giriştiğiniz ve cidden çok yararlı sonuçlar vereceğine inandığımız bu teşebbüsünüzden dolayı sizleri kutlarım.

SAADETTİN MALKOÇ
(Sungurlu Postası Gazetesi Sahibi)

Lenin'in Gölgesi ve Nostalji

Ben sizin ilk sayınızdan beri devamlı okurunuzum. Çok güç olan mücadelenizi, en büyük samimilik ve ilgi ile izlemekteyim. «Ne Yapmalı» ve eleştiri çağrınıza, hiç yoksa, çok kısa bir cevap vermeyi kendime vazife bildim.

....

Lenin'in gölge resmini koyup «Ne Yapmalı?» diye sormak ve Devrimcinin Sözlüğü'nde buna devam etmek, bir gerçeği değil, fakat bir hayali, neticede pratiği ve mücadeleyi değil, bir nostaljiyi gösterir. Çünkü devrim ne Lenin ile başlamış, ne de onunla bitmiştir. Nostaljik istekler, hayaller her çeşit bilimsel çalışmayı ve yaratmayı önleyen bir taklid olur. Biz Türklerin ise hayal ile, nostalji ile kaybedecek, taklid peşinden koşacak, Türkiye'nin realitesinden kaçacak zamanımız var mıdır?

....

Biz Türkler, ikiyüz yıldır taklidçilikten kurtulamadık. Bunun sonuçlarını da pek acı olarak gördük ve görmekteyiz. Hiç yok ise, bu kez, taklitçiliği marksizm etiketi altında ve hele sizin derginizde görmeyelim. Lenin'in gölge resmini komanın leninizm olamayacağını siz de takdir edersiniz sanırım.

DEVAMLI BİR OKURUNUZ

Not: Amacım sizinle kasdi bir tartışma açmak değil, fakat, gerçek bildiğimi ve sizleri takdir ettiğimi söylemektir. Onun için adımı mahfuz tuttum.

ANT'ın halka seslenmesi

ANT Dergisi'nin niteliği ve ilan etmiş olduğunuz atılım programı hakkındaki görüşlerimi sunmak isterim. Şöyle ki: ANT Dergisi'nin özellikle teoriyle ilgili yazılarını, devamını doldurmuş bir üniversite öğrencisi olarak, anlayabilmekteyim. Ancak, dergiyi okumayı arzulayan halktan bir kişiye uzattığımda, anlaşılamamasından ötürü ters-yüz geri dönmektedir. Burada belirtmek istediğim, halk tarafından daha kolay anlaşılır yazılara özellikle yer vermenizle kavgaya olan katkınızın daha fazla olacağıdır. Ancak atılım programınızda bahsi geçen «Emekçi Kitlelere Gazete»nin bu boşluğu dolduracağı muhakkaktır. Fakat bahsi geçen gazetenin, ANT Dergisi'nin satışını etkileyip onu zor durumda bırakmaması, dileğimdir. Yine atımlı programında bahsettiğiniz sosyalist Anadolu yayınlarından haberim olmadığını üzülerek itiraf etmek isterim. Bu yöndeki çalışmalarınızı olumlu karşılar, başarılar dilerim. Ak saygılarımla.

MESUT İNAL
(Malkara)

Hapishaneden ANT'a mektup

1965 yılında, öğretmenlere yapılan baskıları protesto etmek üzere o zamanki Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'e yazdığım bir mektuptan dolayı bizzat Gürsel'in davacı olması üzerine mahkemeye verildim. Fakat 1966'da af çıktığı için hapis yatmadım. Ancak 11.7.1966 tarihinden bu yana, Afyon Milli Eğitim Müdürü'nün evini dinamitle tahribe teşebbüs suçundan cezaevindeyim.

ANT'ı ilk defa halı atölyesine giderken gazete bayisinin vitrininde gördüm. Bir başka solcu dergi ile yanyana duruyordu. İkisinden de birer tane aldım. İkisini de inceledim. ANT'ı daha kaliteli buldum ve abone olmaya karar verdim. ANT bize ışık tutmaktadır. Tok ve yiğit sesiyle her hafta bozuk düzenin yöneticilerine haykırmakta, onların kirli işlerini ortaya sermektedir. Sizi tebrik ederim.

YOKSUL TÜRKMENOĞLU
(Balıkesir Cezaevi)

Vietnam Işçi Partisi 20. Yılını Kutluyor

1951 yılında Vietnam'da Ulusal Kurtuluş Savaşı içinde yeniden örgütlenmeye giren sosyalist hareket, 1951 yılının Şubat ayında Vietnam İşçi Partisi'ni oluşturmuştur. Parti kurulunca hemen Vietnam'daki her sınıfa seslenen ulusal bir program hazırlamıştır. Bu ay içinde 20. Yıldönümünü kutlayacak olan Vietnam İşçi Partisi'nin 20 yıllık gelişimine ışık tutması amacıyla Partinin 1951 Şubat Bildirisini yayınlıyoruz.

Kadın erkek, tüm yurttaşlar!

Dünya bugün açıkça iki kampa ayrılmıştır. Bir yanda Amerikan emperyalistlerinin yönettiği emperyalist devletlerden ve emperyalizmin uşağı gerici hükümetlerden oluşan anti-demokratik, emperyalist kamp vardır. Bunlar halkların milli kurtuluş hareketlerini bastırmak, dünya barış ve demoktasisini yoketmek ve insanlığı karanlık ve sefalete sürükleyecek üçüncü dünya savaşını körüklemek için diğer halkların toprağına saldırıyı planlamaktadırlar.

Öte yanda, Sosyalist Halk Cumhuriyetlerinden, ezilen halklardan, kapitalist ülkelerde çalışan halk ve ilericilerden oluşan anti-emperyalist, demokratik kamp vardır...

Ülkemizin, halkımızın yeri, demokratik kamptır.

Fransız sömürgecileri emperyalist kamptandır. Ülkemizi yağmalamak istiyorlar. Bu yolda Amerikan Emperyalistlerinin her türlü yardımını sağlıyorlar. Köleleşmeyi kesinlikle reddeden halkımız, topraklarının ve yurtlarının korunması için döğüşmekle yükümlüdür. Onlar ise hemen şimdi genel bir karşı saldırıya hazırlanıyorlar.

Direnişimizin dayandığı güçler halktan fışkırıyor. Halkımızın yüzde doksanı emekçi halk, yani işçi, köylü ve aydın işçidir. Yani silahlı direnişin ve ulusal kurtuluşun itici ana gücü emekçi halktır.

Işçi sınıfının ve emekçi Vietnam halkının baş görevi tüm halkı birleştirmek, Direniş Savaşını zafere dek sürdürmek, bağımsız, birleşik demokratik, güçlü ve zengin bir Vietnam kurmak ve Halk Demokrasisinin kerteli olarak sosyalizme doğru ilerlediğini kesinlikle idrak etmektir. Bu görevi yerine getirmek için işçi sınıfı ve emekçi Vietnam Halkı öncü bir orduya, genel bir yönetime, güçlü, açık görüşlü, kararlı, tepeden tırnağa devrimci siyasal bir partiye sahip olmalıdır: Vietnam İşçi Partisi (Vietnam Lao Dong Party)

Vietnam Lao-Dong Partisi en yurtsever, en ateşli ve en devrimci işçilerden, köylülerden ve aydın işçilerden oluşmuştur. Anavatana, halka, emeğe hizmetle yükümlü olanlardan, ülkenin, halkın çıkarlarını kendi çıkarlarına üst tutanlardan, Direniş Savaşı ve ulusal kurtuluşta örnek olanlardan oluşmuştur.

Partinin teorik temeli marksizm-leninizm'dir.

Partinin örgüt ilkesi demokratik merkeziyetçiliktir.

Parti disiplini sıkı, gönüllü bir disiplindir.

Parti politikası ülke ve halkın çıkarlarına hizmeti amaçlar.

Partinin gelişmesini yöneten yasa eleştiri ve öz eleştiridir.

Vietnam İşçi Partisinin şu andaki ana görevleri şunlardır: İşçi sınıfını, emekçi halkı ve bütün Vietnam ulusunu kendi kurtuluş mücadelelerinde birleştirmek ve yönetmek, Saldırgan Fransız sömürgecilerini yok etmek ve Amerikan müdahalecilerini kovmak. Vietnam halkının Direniş Savaşını yöneterek zafere ulaştırmak. Vietnamı gerçekten bağımsız ve birleşmiş bir ülke yapmak...

İşletmelerdeki üretim savaşçısı işçiler hayat koşullarında düzelme görecekler ve işletmelerin yönetiminde yer alacaklardır.

Tarımsal alanlardaki üretim savaşçısı köylüler, toprak kirasının, faiz hadlerinin inmesinden ve tarım reformlarından yararlanacaktır.

Aydın işçiler yüreklendirilecek, yeteneklerini geliştirmelerine yardım olunacaktır.

Milli burjuvazi yüreklendirilecek, ulusal ekonominin gelişimine katkıda bulunan girişimlerine yardımda bulunulacak ve onlara rehberlik edilecektir.

Yurtsever toprak sahiplerinin kanunun verdiği toprak kirası toplama hakkı güvenlik altına alınacaktır.

Ulusal azınlıklara her türlü yardımda bulunulacak, bütün hak ve sorumluluklarda tam eşitlik sağlanacaktır.

Kadın, erkek arasındaki eşitliğin sağlanması için kadınlara yaygın olarak etkin yardım edilecektir.

Her türlü dinden olanlar inanç ve tapma özgürlüğünden yararlanacaktır.

Ülke içindeki ve dışındaki bütün yurttaşlar!

Vietnam Demokratik Cumhuriyetinin, Halk hükümeti etrafında, Vietnam İşçi Partisinin, halkın, işçi sınıfının ve emekçi Vietnam halkının önderi Başkan Ho Şhi Minh etrafında kenetlenerek birleşin!

Vietnam İşçi Partisi diğer örgütlerin parti teşkilatlarını, ordu ve parti üyelerini içtenlikle eleştirmesini istemektedir. Parti sürekli gelişim gösterecek ve halkın isteklerine göre hareket edecektir.

Parti üyelerinin çabalarına, işçilerin desteğine ve bütün halktan yükselen karşılığa güvenerek Vietnam İşçi Partisi aşağıdaki görevlerini bütünüyle yerine getirecektir:

Direnişi zafere değin yürütmek,
Halk demokrasisi rejimini geliştirmek,
Dünya barış ve demokrasisinin korunmasına katkıda bulunmak,
Sosyalizme doğru yürümek.

Kıbrıs meselesi bugünlerde tekrar alevlenmektedir. Kıbrıs meselesinin yıllardır çözüme ulaşamamasının tek sorumlusu emperyalizm ve onunla işbirliği yapmış olan Türk ve Yunan gerici hükümetleridir. Emperyalizm yıllardır, «böl ve yönet» politikasını izleyerek, Kıbrıs halklarını birbirine vurdurarak, gerçek düşman emperyalizmi gözlerden uzak tutmayı başarabilmiştir. Son günlerde Libya'daki üslerini terketmek zorunda kalan emperyalizm yeni bir üs kuracak yer ararken Kıbrıs meselesi tekrar günün konusu olmuş ve Kıbrıs halkları arasında yeniden çatışmalar başlamıştır.

1967 Krizinden sonra Adadaki Yunan işgal ordusu çekilince Türklere karşı isteklerini askeri yollardan elde etme şansları ortadan kalkan Kıbrıslı egemen çevreler hemen siyasi platforma atlayıp, isteklerini emperyalizmin güçleri ile birlikte elde etme yollarını aramaktadırlar. Bu yolda ilk iş olarak Kıbrıslı Türkleri siyasi çözüme taraftar olmamakla ve bölücü olmakla suçlamaktadırlar. Kıbrıs meselesi bugün dünyadaki egemen çevreler ile birlikte oturulup çözülecek bir mesele olmaktan çıkmıştır.

Bugün Kıbrıs'ta mücahit ordusu, polisi, yasama ve icra organları, bayrağı, uluslararası tanınmış hakları, ayrı bir dili, kültürü ve dini olan bir Türk topluluğu ile aynı şekilde bir Rum topluluğu vardır. EOKA tethişçiliği ve Enosis planları istediği kadar son günlerde şiddetini artırsın, en şovenist Yunanlılar bile yavaş yavaş meselenin bu yollarla kazanılamayacağını öğrenmektedirler.

Bir zamanlar bağımsızlıkuvot piyonluğu yapan ve bu yüzden de Üçüncü Dünyanın ilgisini çeken Başpiskopos Makarios, bugün sürekli olarak Yunanistan'daki cunta üyeleri ile temas halindedir. Kıbrıs meselesinin ancak Yunanistan-Kıbrıs işbirliği ile çözümleneceğini söyleyen Makarios bağımsız devlet anlayışına en büyük darbeyi indirerek Üçüncü Dünya halkları arasında kazanmış olduğu itibarı yitirmiştir.

Yunanistan'daki albaylar cuntasının Kıbrıs'a vereceği hiçbir şey yoktur. Kendi ülkesinin halklarına

---

CIA'nın kontrolu yayın ve örgütler

Geçen yıl Doğu Almanya'da CIA ajanlarının isimlerini, görevlerini ve çalışmakta oldukları memleketlerin adlarını veren son derece ilginç, ufacık bir kitap yayınlanmıştı. **Dr. Julius MADER'in** *«CIA'da Kim Kimdir»* adlı bu kitabı, 120 memleketteki 3 bin CIA ajanının kimliğini dünyaya duyurmuştu. Şimdi bu Doğu Alman araştırıcısı yeni bir kitap daha yazmıştır.

«Sarı Liste, CIA Nerededir?» adını taşıyan bu yayında beş kıtada Amerikan askeri ve sivil casusluk servisleri için çalışan, onlar tarafından maddi yardım gören 418 üstü kapalı örgüt, firma, üniversite v.s. isimleri verilmektedir.

Alfabetik sıraya göre hazırlanmış olan bu dokümantasyonda ismi yer alan kuruluşlar 3 kısımda toplanabilir:

1. Doğrudan doğruya CIA veya bir başka Amerikan Casusluk Servisi tarafından kontrol edilen ve maddi geliri tamamen CIA veya diğer casusluk servisleri kanalıyla sağlanan resmi olmayan veya yarı resmi firmalar ve paravan eğitim müesseseleri, bankalar, sigorta şirketleri.

2. CIA tarafından beslenen örgütler, yayınevleri, dergiler ve okullar. Bunların bir kısmı kısmen CIA'dan para almaktadır.

3. Bünyesinde pek çok CIA veya diğer casusluk servislerinin elemanlarını bulunduran firmalar, üniversiteler, dernekler, hukuki teşekküller, haber ajansları v.s.

Kitapta belirtildiğine göre, CIA ve diğer sivil yada askeri Amerikan casusluk örgütleri tarafından finanse edilen üniversitelerin ve kolejlerin arasında şu isimler yer almaktadır:

Chicago College of Art and Sciences, John Caroll, Columbia, Cornell, Freie Harvard ve Indiana Üniversiteleri, League Colleges, Jack sonville University, Sarah Lawrence College, Massachusetts Institute of Technology (MIT) Michigan State, New York, Norwich ve Princeton üniversiteleri, School of Foreign Affairs, School of Foreign Service, Stanford, Clifornia, Chicago, Cincinnati, Houston, İllinois, Kentucy, Maryland, Miami ve Michigan üniversiteleri. American Academy for Girls, Oklahama, Pensylvania, Utah, Vermont, Washington, Wichita Wisconsin, Yale ve Zenith Technical Enterprises üniversiteleri, Williams College.

Amerikalıların dışında dünyanın tüm kıtalarından kopup gelmiş olan öğrenciler, eğitim üyeleri, doktora öğrencileri, bilgisini, görgüsünü artıranlar, bu üniversite ve kolejlerde, CIA ve diğer Amerikan sivil ve askeri casusluk örgütlerinin süzgecinden geçmektedirler.

Ayrıca dış memleketlerdeki Amerikan Kolejlerinin hepsinde eğitim üyesi olarak, muhasebeci olarak, idare memuru olarak bir kaç tane CIA ajanı bulunmaktadır. Bu okullarda da CIA ve çeşitli casusluk örgütleri için raporlar hazırlanır.

CIA'nın emrindeki bazı dernek, örgüt, firma, sendika ve limited şirketler ise şunlardır:

Aerojet General, Aero Service Corporation of Philadelphia, California Shipbuilding Cribbean Marine Aero (Caramar), Continental Air Lines korparasyonları, Hughes Aircraft Company, Lockheed Aircraft Corporation, Institute Danubian Inquiry, Institute für Politische Erziehung (Siyasi eğitim enstitüsü- Batı Almanya), Internationale Federation Freier Journalisten Mittle und Osteuropas, Internationale Organisation zur Erforschung Kommunistischer Methoden, Internationales Hilfskomitee (beynelmilel yardım

komitesi- Batı Almanya), Bağımsız Kafkas komitesi (Batı-Almanya'da), Polonya Ulusal Demokratlar Merkezi (Batı Almanya), Possev Verlag (Batı Almanya'daRusça yayın yapan komite. Bu yayınlar çeşitli yollarla Sovyet Rusya'ya sokulmaya çalışılmaktadır), Russian and East European Institute, Russian Institute, Russian Research Center, Ulusal Rumen Komitesi (Batı Almanya), United Ukriainian American Relief Committee, Ungarisches Nationalrat, American Comittee for Liberation from Bolshevism (Bolsevizmden Kurtuluş A-Amerikan Komitesi), American Comittee for the Liberation of the People of Russia (Rusya halklarının kurtuluşu için Amerikan Komitesi), American Foundation for Middle East, American Association for Middle East, American Friends of the Middle East (AFME), American Friends of Russian Freedom, American Friends of Vietnam, American fund for Czechoslovak Refugees, American Fund of Free Jurists, American Research Center in Egypt (Mısır'da

Kıbrıs'ta emperyalizmin tahrikleri

yaşama hakkı tanımayan bir cunta elbette Kıbrıs halklarının meselesinde şovenist tutumlardan uzakta bir çözüm yolu gösteremeyecektir. Ve Yunan Cuntası ile aynı masaya oturacak olan AP Hükümeti de Kıbrıs halkları için bir çözümyolu getiremeyecektir.

Kıbrıs meselesi ancak ve ancak, hiçbir dış ülkenin müdahalesi olmadan, Kıbrıs halkları arasında çözülecektir. Kıbrıs'taki halkların kardeşçe ve özgürce bir arada yaşaması, tarafsızlaştırılmış, askeri üslerden arındırılmış, bağımsız bir Kıbrıs ile gerçekleşme yoluna girebilecektir. Nitekim Kıbrıs'ta devrimci görünen kişilerin engellemesine rağmen, dinamik devrimci güçler böylesine bir kavgaya girişmişlerdir.

Emperyalizm Kıbrıs için yeni planlamalara girişirken, öte yandan Ortadoğu'daki politikasını yeniden gözden geçirmektedir. Emperyalizm Akdeniz çevresinde, Ortadoğu'da belirli noktalara kıstırılırken, NATO'nun patronu Amerika, İsrail'e silah vereceğini tekrarlamıştır. İsrail Hükümeti istediği kadar Amerika'nın yeni politikasını beğenmediğini söylesin, hatta bu haberlere kanan dış haber yorumcuları, İsrail sözcülerinin Arapları tuttu diye Amerika'ya çattığından söz etsinler, gerçekler ancak kriz dönemlerinde ortaya çıkacaktır.

Ortadoğu'daki gelişimi emperyalizmin sürekli olarak sıkıştırılmasından ayrı olarak düşünmemek gerekir. Geçen yazımızda da belirttiğimiz gibi, emperyalizmin Ortadoğu'dan çekilmesi söz konusu değildir. Emperyalizm Ortadoğu'yu vietnamlaştırmak bahasına Ortadoğu'daki çıkarlarından vazgeçemeyecektir. Ortadoğu'ya silah yığılmaktadır. Bu silahlar bir gün mutlaka patlayacaktır. Ve patladığında da Kıbrıs, Ortadoğu Devrimci Çemberi içine giren diğer ülkeler gibi, çıkabilecek olayların dışında kalamayacaktır. Emperyalizmin bugün Kıbrıs'taki oyunları da o günlere yöneliktir. Barış peygamberi görünürken silahlandırma, silahlı örgütler kurdurma, halkları birbirine düşman ederek, CIA gibi örgütler yoluyla her türlü entrikayı çevirip gerçek düşman emperyalizmi halk kitlelerine sevdirme çabaları emperyalizmi kurtaramayacaktır.

altındaki açıklandı

Selma ASHWORTH *Londra'dan yazıyor*

Amerikan araştırma merkezi), American Society of African Culture, Asian Student Press Bureau (Asyalı öğrenciler basın bürosu), West Berliner Verein, Bürgerkomittee für Aussenpolitik (dış politika için halk komitesi -Batı Almanya), Bulgarisches Nationales Zentrum (Milli Bulgar Merkezi-Batı Almanya), Comite Suisse d'Aide aux Patrioites Hongrois (Macar vatanseverlerine yardım komitesi - İşviçre), Committee for American Relief Everyhere (Amerika'nın her yere yardım komitesi), Committee for Free Albania (Hür Arnavutluk Komitesi), Congress for Cultural Freedom (Kültürel Özgürlük Komitesi - Arap ülkelerinde), West Deutscher Künstlerbund (Batı Alman Sanatçılar Birliği), East Asian Institute, East-West Center, End Kashmir Dispute Committee (Keşmir kavgasına son verme komitesi), Federation for a Democratic Germany in Free Europe (Özgür Avrupa'da bir Demokratik Almanya Federasyonu), Gambia National Youth Council (Afrika'da, Gambia'da ve Amerika'da), Institute für Erforschung der UdSSR (Sovyetler üzerinde araştırma Enstitüsü-Batı Almanya)...

Ayrıca CIA tarafından doğrudan doğruya finanse edilen dergiler arasında şunlar sayılabilir:

Africa Report, Atlanta Journals and Constitution, Encounter, Forign News Service, Fortune, Forum (Almanca olarak Viyana'da yayınlanmaktadır), Hiwar (Arapça olarak Arap memleketlerinde dağıtılmaktadır), Houston Post, Independent Press Telegramm, Life London American (İngiltere'de yaşayan Amerikalılar için yayınlandığı söylenen dergi), Der Monat, Newsweek, New York Daily News, New York Times, Overseas News Agency, Phoenix Gazatte, Preuves, Raleigh News and Observer, Raleigh Times, St. Paul Dispatch and Pioneer Press, St. Petersburg Times (Amerika'da Ruslara seslenen gazete), Saturday Evening Post, Tarantel Press, US News and World Report.

Yukarıda adı verilmiş gazete, dergi ve haber bültenleri CIA tarafından kurulmuş veya souradan satın alınmıştır. Hemen hepsinin yayın kadrosunda CIA elemanları bulunmaktadır.

Doğu Avrupa memleketleri, Küba, Kore, Laos, Tayland, Hindistan, Seylan, İran, Türkiye, Irak, Suriye, Cezayir, Libya ve tüm Kuzey Afrika, Yakın ve Ortadoğu, Uzakdoğu'daki bütün memleketlerin Amerikan dostluk dernekleri, «*Amerikan Haber*» merkezleri, Amerikalı kadınlarla derneğin bulunduğu memleketin kadınlarını dostluk dernekleri daima CIA ve diğer casusluk örgütlerinin uzaktan, yakından kontrolu altındadır.

Şimdiye dek bağımsız olduklarını sandığımız ve Şadi Alkılıç davasında sık sık başvurduğumuz örgütlerden, **International Commission of Jurists, International Federation of Journalists, International Press Institute** adlı üç kuruluş da geniş çapta CIA tarafından finanse edilmektedir.

Türkiye'de ve dünyanın her yerinde bulunan,

Bank of America, Colt's Patent Fire Arms, Ford, General Electric, General Motors, Gotham Foundation, Marconi Telegraph - Cable, Marshall Foundation, Parker Pen Socony Vacuum Oil, Standart Oil kumpanyaları gibi müesseseleri CIA dolaylı yollarla geniş çapta kontrolu altına almıştır. Hükümetin emriyle bu firma, şirket, banka ve müesseseler bulundukları memleketlerden paha biçilmez bilgi edinmekte ve CIA'yı raporlarıyla beslemektedirler.

Ekonomik sömürü ile, politik, ekonomik, endüstriyel casusluk at başı gitmektedir.

Amerika'nın CBS Televizyon Network'ü, NBC Televizyon, Radio Corporation of America da CIA ile yakından ilişkisi olan radyo ve televizyon merkezleridir.

Dr. Julius MADER'in «*Sarı Liste*»sini el altında bulundurmak herhalde çok yararlı olacaktır. En zararsız görünen, yardım ve din kisvesine bürünmüş derneklerin, muz satan veya çimento ihraç eden firmaların, dökümhanelerin, kumaş tacirlerinin «*casuslukla, istihbaratla ne ilişkisi olurmuş,*» dememek gerekir. Gözlerimizi dört açalım! CIA'nın ve diğer Amerikan sivil ve askeri casusluk örgütlerinin el atmadığı şey, memleket, müessese yok gibi!

Marihgella'nın Devrimci Halklara Mesajı

CARLOS Marighella Brezilya Kurtuluş Hareketinin geçen yıl öldürülen eski liderlerindendir. Bu konuşmasını 1968 Aralık'ında yapmıştır. Konuşmayı geçen sayımızda yayınlamış olduğumuz «Latin Amerika'da Devrimci Hareketler» adlı yazıya ilişkin olarak Brezilya'daki devrimci teori ve pratiğe ışık tutmak amacıyla yayınlıyoruz.

Askeri kuvvetler 1964'de iktidarı ele geçirdikten sonra büyük bir alçaklıkla otoritenin baskısından kurtulmaya çalışan devrimcileri tutukladılar. Bu gerillerin korumak istedikleri düzen nedir?

Hükümet, Brezilya'nın baş düşmanı ABD'yi memleketimize sokarak halkı milli ahlaktan yoksun bırakmaktadır. Ayrıca Amerikalılar Brezilya'nın en iyi, en verimli bölgelerini, Amazon'un atomik minerallerini ihtiva eden maden bölgelerini ellerine geçirmişlerdir.. Öğrenciler askeri polislerin kurşunlarıyla yüz yüze gelmekte, haklarını kanlarını dökerek savunmaktadırlar.

İşçiler için, ücretler dondurulmuştur. Köylüler için, toprakların kanunsuz olarak gaspedilmesi, insafsızca kira alınması, açlık, yoksulluk ve hastalık söz konusudur. Brezilya'da özgürlük yoktur. Entellektüel faaliyet sansürle kasıtlanmaktadır...

Brezilya Devrimci Savaşı bir komplo değil, uzun bir savaştır. Onun tarihi, caddelerdeki talebelerin kanlarıyla, hapishanelerde ezilen ve öldürülen devrimcilerle, hor görülen dinadamlarının eylemleriyle, işçi grevlerinde, köylü baskınlarında, şehirlerdeki ve köylerdeki çatışmalarda yazılacaktır.

Kullanmamız gereken en nemli taktik, mücadelenin biçimini kuvvetlendirmekiçinb devrimci güçleri yaymak,daha sonra hareketi aksattırmadansürdürebilmek için devrimci güçleri merkezileştirmektir

Köy ve şehirlerde devrimcilere üç büyük görev düşmektedir: Gerilla cephesinde savaşmak, kitlelerle çalışmak, yada cephe gerisinde iş görmek.

Devrimin zaferinden sonra halkın mutluluğu için yapacağımız işler çoktur: Amerikalıları kovacağız, özel şirket ve holdinglere, bankalara el koyacağız, kapitalistlerden hesap soracağız, bütün işçilere «*herkesten yeteneğine, herkese emeğine göre*» **sloganıyla iş sağlayacağız, anti-emperyalist mücadelemize devam edeceğiz...**

Bütün bunlar, işçi-köylü ittifakı ve öğrencilerin desteği çerçevesinde geliştirilecek ve bu ittifaktan Devrimci Milli Kurtuluş Ordusu doğacaktır.

Kahrolsun Kuzey Amerika emperyalistleri!
Kahrolsun diktatörlük!
Yaşasın Che Guevara!

1969 SONLARINDA EDEBİYAT VE POKER

Poker partisi mi, açık oturum mu?

Yeni Edebiyat dergisinin Ocak 1970 sayısında D.Hızlan'ın yönettiği «1969 Türk Edebiyatı» konulu bir açık oturum yayınlandı. M.Fuat, A.Bezirci, V.Günyol, ve T.Dursun'un çağrılı olup çeşitli nedenlerle katılmadığı oturuma, T.Alangu, R.Mutluay, M.Baydar, K.Ertop ve H.Yavuz katıldılar. Özellikle 1969 sonunda genç kuşak sanatçılarının hareketleri konusunda görüşlerin belirlenmediği bu oturumla ilgili olarak bir genç sanatçının görüşlerini sizlere sunmayı uygun bulduk.

Nihat BEHRAM

1969'un son dost toplantısı **«1969 da Türk Edebiyatının durumunu saptamak, önemli atılımları belirtmek amacıyla»** 17 Aralık Salı günü yapıldı. Saat 19.00'a kadar süren karşılıklı sohbetten sonra masa başına geçildi. Demli çaylar geldi, kağıtlar karıldı.

«Hızlan-Oturumculara bir soru soracağım, Bu yıl K. Tahir'in Kurt Kanunu tartışmalara yol açtı, Türk romanındaki bir tıkanıklığı açmaya çabalayan bir çalışmaydı. Düz yazıdaki bu olaya karşılık, İsmet Özel'in önemli bir kitabı yayınlandı. Bazı ustalara karşı büyük bir başarı bu. Bunlar Türk Edebiyatındaki yeni hamleler, 1969'un önemli atılımları olarak sayılmaz mı? Bu değişiklikler konusunda oturumcular ne diyor?

Mutluay - Zorlama bir soru
Alangu - Pas...
Yavuz - ...
Ertop - ...
Baydar - ...

Bu sırada birtakım gençler **«gençlik ve delikanlılık heyecanları»** ile-kaçan kaçar kalan kârlar bizimdir diyerek elindeki floşruvayal'e güvenip restini çekiyor ve harçları karıyordu. 2 Aralık 1969, kara büyük puntolarla bir haber:

«Devrimci genç şairler savaş açıyor.»

9 Aralık 1969, bir haber daha:

«Bir toplumun varlığı sanatıyla belirginleşir.»

16 Aralık 1969, bir haber daha:

«Halkın değerlerini yaşatmak, yaymak, yüceltmek dileğindeyiz.»

Aşağı yukarı aynı tarihlere rastlayan böyle bir günde, Yıldız semtlerinde bir camide, bir vaiz cemaatine Kur'anı Kerim'in Şuara Suresini okuyordu:

«Böyle şairler kendilerinin yapmadıkları şeyleri, aslı ve esası olamayan maddeleri, şiir ve yazılarında tahayyül ile istedikleri gibi uydurup yazarlar, her bahse ait yalandan neler uydurup neler yazarlar... Yalancıların bir kısmı da şu kabil şairlerdir ki, böyle şairlere azgın cahil kimseler tâbi olur,... şeytanların sözlerine bunlar kulak verirler, bunların çokları kezzap yalancıdır, şeytanlar onların kulaklarına bu yalanları ikna ederler.»

Vaazı dinleyen cemaat daha sonra topluca yürüyüşe geçerler:

«1969'da... bir iki şiir kitabının varlığıyla övünebilecek bir durumda değiliz.» (Mutluay)

«1969'un eserleri hakkında konuşacak durumda değilim.»(Baydar)

«İkinci Yeniye karşıt bir akım olup olmadığını tartışmak istemiyorum»(Yavuz)

Birkaç gün sonra şehrin duvarlarında fırtınalı yazılar görülür: **«SANATTA DEVRİMCİ KAVGA GÜNÜ»**

Dolu olan salonda EBEDİ YATmalarına devam eden, ve hükümetin keçi boynuzunda bal tadı sütunlarında sanat sunan Gazeti organlarının haklarında hiçbir kovuşturmaya girmediği vaazcılar bir türlü bulunamaz. Gençler kurdukları bir adli yayınla «Delikanlılık heyecanları» oranında gerek toplumcu edebiyat adına cinayet şebekesi reisliği yapan DEVRİM'ci dergi sanatçılarını ve gerekse gerici anlayışı yargılayacaklarını bildirerek toplantılarını bitirirler.

....

Niçin öfkeleri kındaydı? Kurşun işçinin böğrünü boşuna örselemiyordu da, eskimiş düşüncenin altına kundak boşuna mı sokuluyordu? Artık bu, ağızlarıyla sosyalizm, kalemleriyle atletizmciler ve gazete köşelerinde çok yıldızlı gülen zanaatçı Talât Paşa torunlarının işi değildir. Kavga gününe gelenler bunları düşünerek çıktılar salondan.

Aynı gün Anadolu'da bir okur umutla aldığı bir edebiyat dergisinde tuttuğu dostlarının umutsuzluğunu okuyordu.

«Alangu - Pas
Yavuz - ...
Ertop - ...
Baydar -...

Hızlan — Sayın konuklarımız oturuma katıldığınız için teşekkür ederiz. Sanırız 1969'un edebiyat or-

tamı genel çizgileriyle de olsa biraz olsun ortaya konulmuştur.»

......18 Ocakta yapılan Sanatta Devrimci Kavga gününden sonra, 19 Ocakta en devrimci geçinen bir gazetemizin sanat sayfasında şu haber yayınlandı:

«Bir yıldız daha kaydı,

«Ve Allah Türkanı yarattı ama yerini Girik aldı...»

Rest beyler, kaçan kaçar kalan kârlar bizimdir. Açalım üzerinde kalp resimli kırmızı kağıtlarımızı:

10 - Genç militanların çoşkunluk duyacakları, bilenecekleri bir sanata ihtiyaçları vardır. Bu sanatın nasıllığı ise ayrı konudur. Yalnız şu var ki, sanat ne devrimden ayrı tutulabilir ne de onun propaganda aracıdır.

V - Bir sanatçı için geniş anlamıyla devrimcilik hem hayatında hem de sanatındadır. İkisi ayrı yürüyemez. Bu ikilemeyi içinde bulundurmayan sanat-sanatçı zaman kaybettirir bize.

D - Bugün geçer akçe olan kırmızı lirayla halkın umudunu sömürenler işbirlikçi ortaklardır. Halkın beğenisini yozlaştırır, giderek amaçlarına da zararlı olurlar.

R - Her anlayıştan **iyi** çıkabilir, fakat **en iyi** yalnızca şekil ve özü devrimci olandan çıkar.

A - 1960 sonrası sanatımızda genç bir kuşak oluşmaya başlamıştır. Ve bunların ürünü alıcı bulmakta, etkin olmaktadır. Yapılacak iş bir fidanın serpilip büyümesine yardımcı olmaktır. Mevsimsiz budamaya çalışmak değil. Bu fidanı doğuran, yaşanan hayattır. Ve halkın kalbi çarpmaktadır her bir tomurcuğunda. Yeni oturumlara bu kafa ile gidilirse 1969'da çok şey görülür.

Restimizi blöf sananlar ferman sizin, dağlar bizimdir.

YAYINEVİ YÖNETİCİLERİ KONUŞUYOR

BİLİM VE SOSYALİZM YAYINLARI

Bilim ve Sosyalizm Yayınları yöneticisi Süleyman Ege, Konya Ereğlisi'nin Gaybi Köyü'ndendir. 1931 doğumludur. 4 yıl köy öğretmenliği ve değişik aralıklarla 12 yıl süren gazetecilikten sonra «Bilim ve Sosyalizm Yayınları»nı kurmuştur. Ege, yayınevinin amacını şöyle açıklamıştır:

— Bilim ve Sosyalizm Yayınları'nın amacı, adı üstünde: Genel olarak bilime, özel olarak da sosyalizmin bilimine ve sosyalist mücadelenin gelişmesine katkı niteliğindeki eserleri yayınlamak. Elbette ki, sosyalist literatürün bütün klasiklerini, bilimsel gelişmenin, tarihteki ve günümüzdeki devrimci hareketlerin bilgisini veren bütün eserleri bu amacın içinde görüyoruz.

●● **Siz hiç telif eser yayınlamadınız; nedenini açıklar mısınız?**

— Telif eser yayınlamamak gibi bir kararımız yok. Esasen, *«telif»* yada *«çeviri»* diye, işin özünü ilgilendirmeyen bir ayrım gözeterek hareket etmek, güttüğümüz yayın amacı bakımından çok saçma olur. Görev, Türkiye'nin devrimci çizgisini ve sosyalist mücadelesini ileriye götürecek kültür birikiminin, düşünce zenginliğinin yaratılmasında bir işin yerine getirilmesidir. Bu amaca uygun nitelikteki her kitap, telif yada çeviri, imkanlarımız ölçüsünde *«Bilim ve Sosyalizm Yayınları»* arasında yer alabilir.

●● **Kitapları yasal yasaklamalara en çok uğrayan yayınevi yöneticilerinden biri olarak sizce bu konuda yayınevlerine düşen ortak bir görev var mıdır?**

— Bir kere, kitaplara konulan yasaklama, yasal değil, yasa dışıdır. Bu antidemokratik uygulamayı önlemenin çaresi, bütün demokratik kuruluşların, bütün ilerici basının, tabii bu arada bütün ilerici yayınevlerinin anayasada yazılı hakları ortaklaşa ve tavizsiz kullanmalarıdır.

●● **Karşılaştığınız güçlükler nelerdir?**

— Güçlükler pek çok. Kitaplarımız büyük şehirlerin dışında, özellikle mahalli politik baskılar yüzünden pek az yere girebiliyor. Sık sık adliyeye, arasıra da hapishaneye yolumuz düşüyor. Yayınlarımızın niteliğinden ileri gelen bu güçlükleri bugünkü Türkiye şartlarında olağan karşılıyoruz. Olağan karşılamadığımız durumlar da var. Okuyuculardan zaman zaman *«bu kitaptan çıkarma yaptınız mı?»* yada *«bu kitap, eserin tam çevirisi mi?»* yollu sorular geliyor. Sanki yayınladığımız eserlerin tek bir cümlesini çıkarmaya yada değiştirmeye hakkımız varmış gibi. Milleti kim alıştırmış böyle sorular sormaya, bilmem... Hani neredeyse, bütün kitaplarımızı tarayarak bu sorulara hak verdirecek tek noktayı gösterene ödül vereceğimizi duyuran bir yarışma açmak var. Tabii bu, kazanılması mümkün bir yarışma olmadığı için, hiç kimsenin ödül ala-alabilmesi kesinlikle mümkün değildir.

EKİM YAYINLARI

Ekim Yayınları'nın yöneticileri, Akay Sayılır ve Öner Zülfü Livanelioğlu Ekim Yayınlarının amacını şöyle açıklıyorlar:

— Ekim Yayınlarının amacı, emperyalist ve feodal kültüre karşı bir marksist kültürü oluşturma çabasına katılmak ve bu yolla marksist bir yayınevi olarak demokratik devrim mücadelesinde yerini almaktır. Bu genel çizgiler içinde, marksizmin çağdaş sorunlarına ışık tutan kitapları okurumuza sunmak ve Türkiye ile ilgili incelemeleri yayınlamak gibi yollar seçtik kendimize...

●● **Yayınlarımızda bu yolları nasıl uyguluyorsunuz?**

— Bu uygulamayı vereceğimiz örneklerle açıklamak mümkün. Yayınlarımızdan *«Gerilla Savaşı ve Marksizm»* ülkemizde çoğunlukla coşku ile ve kahramanlık açısından ele alınan gerilla konusunu, marksist-leninist teori içinde yerine oturtan bir kitaptır. *«Lenin»* adlı kitabımız, sosyalizmin evrensel önderinin hayatını ve mücadelelerini anlatmaktadır. *«Sosyalist Küba»* sosyalizmin çağdaş uygulama sorunlarına değinmekte, *«İkili Anlaşmaların İçyüzü»* ise, Türkiye'de herkesin konuştuğu, fakat pek az kişinin aslını bildiği ikili anlaşmalar konusunu didik didik etmekte ve gördüğü ilgi oranında emperyalizme darbe indirmektedir.

●● **Ekim Yayınlarının bundan sonra izleyeceği yol nedir?**

— Ekim Yayınları çağdaş marksist kitapların yanısıra, Türkiye üzerine ortalama yirmi kitaplık bir diziye girmektedir. İçinde, *«Marksist açıdan Türkiye Tarihi»*, *«Türkiye'de Feodalizmin Gelişmesi»*, *«Türkiye'de Sınıflar ve Sınıf Mücadeleleri»* vb. gibi kitaplar bulunan bu dizinin bütün Türk aydınlarının ilgisini çekeceğini ve araştırmacılara kaynaklık edeceğini sanıyoruz. Ayrıca iki büyük yabancı yazar, Ekim Yayınları için bir roman dizisi hazırlamaktadır. Hazırlık dönemi bitince bu yazarların seçtiği romanları yayınlamaya başlıyacağız. Bunlardan başka Asya-Afrika Yazarlar Birliği ile birlikte, üçüncü Dünya ülkelerinin yazarlarını Türk okuruna tanıtacak bir çalışmaya giriyoruz.

Kısaca, çabalarımız devrimci Türk okuruna saygı duyarak, devrimci eyleme yararlı kitaplar sunabilme çizgisinde gelişmektedir.

Halk Oyuncuları Tiyatrosu 4 gün kapatıldı

Hakim çevreler ve gerici güçler tarafından kurulduğu günden bu yana sürekli olarak susturulmak istenen Halk Oyuncuları Tiyatrosu geçen hafta içerisinde şekli suçlar işlediği gerekçesiyle dört gün kapatılmıştır.

Ankara belediyesi tarafından alınan bu karara sebep olarak gösterilen şekli suçlar, büfede tarife bulundurmamak, ruhsat ibraz edememek, vestiyer ücretini fazla almak, ve davetiyeli olarak alınan seyircilerin rüsumunu ödememektir.

Şekli suçtan alınan bu kapatma kararı, tiyatro yöneticilerine göre, kesinlikle bir ön yargının sonucunda alınmıştır. Bunun en belirgin delili ise tutanakta yokluğundan söz edilen ruhsatın görevlilere sunulmuş olmasıdır. Ve bilinen bir gerçektir ki, Devlet Tiyatrosundan başlayarak bütün tiyatrolarda davetiyeli birçok seyirci rüsum ödemeksizin oyun seyretmektedir. Bu ve benzeri daha birçok neden, kapatma kararındaki art niyeti ortaya koymağa yeterlidir.

Kültür Sarayı artık Moda Sarayı oldu

İstanbul Kültür Sarayında bu hafta bir bale galası düzenlenmiştir. Ne var ki bu sanat olayı gazetelerde sosyete sayfalarında duyurulmuştur. Kültür Sarayını ve orada oynanan oyunları sosyete yazarlarından izlemek mümkün artık. «İstanbul, şıklığını, zenginliğini göstermekten hiç bir şekilde geri kalmıyor. Kültür Sarayındaki geceleri de iyi değerlendiriyor. Florence Nightingale tesisi yararına düzenlenen bale galasında da müthiş bir şıklık vardı. Devlet Bale'sinin yıldızları Çaykowski'nin müziği ile dans ederken salonda da Parisin moda yıldızları konuşuyordu.» Halkın milyonlarca lirasıyla yapılan bu Sarayın kimlerin eğlencesine sunulduğu açıktır. «Birçok kişi, Kültür Sarayı İstanbulda büyük bir boşluğu doldurdu, İstanbul sosyetesi de ister istemez sanata yöneldi diye seviniyor. Yanlış değil, operaya, baleye, tiyatroya, sadece şıklık göstermek için gidenler bile gözlerinde, kafalarında güzel şeylerle ayrılıyorlar. Günlük konuşmaların monotonisi de değişiyor biraz.» Bu durum da, sanatın sınıf sorunlarından ayrı düşünülemeyeceğini bir kere daha kanıtlamaktadır. İktidarı elinde tutan sınıfların diktiği modern ehram da herhalde böyle işleyecektir.

Film Yarışması

Robert Kolej Sinema Kulübü tarafından üç yıldır sürdürülmekte olan Hisar Kısa Film yarışmasının bu yıl 24-28 Haziran 1970 tarihinde yapılacağı açıklanmıştır. Bilindiği gibi bu yarışmanın amacı ülkemizdeki kısa film çalışmalarını toplamak, duyurmak, değerlendirmektedir.

Sanatçılar Avrupa'ya kaçıyor

Devlet Güzel Sanatlar Akademisinde çok hareketli bir hafta yaşandı. Çeşitli dallardaki yirmi civarında burs için yeni mezun, eski mezun yüzlerce sanatçı sınava girdiler. Türkiyede yapılması gereken sanatı yaban ellerde öğrenmeye koşuyorlar. Bu bir anlamda batıcı sanat öğretisinin, batı taklitçiliğinin sanatçıyı nasıl batıya şartlandırdığının da kesin belgesi oldu. Sınav öncesi yaş küçültme olaylarına kadar varan dışarı gitme isteği, Türkiye'de akademi öğretisinin var olan şeklinin yanlışını en açık bir şekilde ortaya koydu.

Sanatta Devrimci Kavga Günü

28 Ocak günü İstanbul'da TÖS salonunda bir toplatıtı düzenleyen genç sanatçılar, ikinci toplantılarını 9 Şubat 1970 günü Ankara'da düzenlemişlerdir. Yine «Sanatta Devrimci Kavga Günü» adını taşıyan toplantı Halk Oyuncuları sahnesinde yapılacaktır.

İşçinin Tiyatrosu

«Başta işçi sınıfı olmak üzere, ezilen tüm sınıf ve zümreleri bilinçlendirme ve haklı kavgalarında her bakımdan destekleme» amacıyla, «tiyatrosuyu emekçi halkımızdan yana bir tüfek gibi kullanmak» için kurulduğunu açıklayan İşçinin Tiyatrosu, grevlerde, gecekondu bölgelerinde ve emekçilerin yoğun olduğu kesimlerde sürdürdüğü sokak oyunlarının yanısıra, «Vatan yahut Amerika» adlı oyununu, Yenikapı, Langa Karakolu karşısındaki İPSD Lokali'nde cumartesi günleri 18 ve 20.30'de, pazar günleri de 18'de temsile başlamıştır.

«Herşeyi Kuracağız Yeniden»

Eski kuşağa karşı savaş açan genç şairlerden Özkan Mert te «Herşeyi kuracağız yeniden» adını taşıyan kitabını yayınladı. Genç şairin kendisi tarafından yayınlanan kitabında, eylem içersindeki bir militanın coşkunluğu göze çarpmaktadır.

Bâbıâli MNP'yi nasıl karşıladı ?

AP'de bunalımın had safhaya ulaştığı bir sırada parsa toplamak üzere Prof. Necmeddin Erbakan'ın kurduğu *«Milli Nizam Partisi»*, Bâbıâli basınında pek ilgi görmemiş, fazla sansasyon yaratmamıştır. Erbakan'ın Odalar Birliği başkanlığına seçilişi, başkanlıktan düşürülüşü, daha sonra politikaya atılışı, bağımsız olarak milletvekili seçilişi ve meclise girişi üzerine büyük ölçüde sansasyon yapan gazeteler, bu gelişmenin doğal ürünü olan yeni partiye aynı önemi vermemişlerdir. Ancak, düne kadar AP dışında herhangi bir alternatif yaratmayı sakıncalı gören, hatta çeşitli yerlerde bağımsız adaylar gösterip AP'nin oylarını böldüğü için Erbakan'ı kınayan ümmeteçi basın bu defa Erbakan hareketine daha fazla sahip çıkmış, özellikle Bugün Gazetesi, yeni partiyi AP'nin karşısında bir alternatif olarak göstermeğe itina göstermiştir. Partinin kuruluşu manşetten verilmiş, Erbakan'a övgüler yazılmıştır. Ümmetçi basının bu tutumunda, hiç şüphesiz, Demirel'in son zamanlarda, «sol»u ezebilmek için «sağ»a da cephe almasının etkisi büyüktür.

Bugün Gazetesi *«İlahi beşaret - Felah ve saadet kapıları açılıyor»* başlıklı ve Eşref Edip imzalı yazıda şöyle demektedir: *«Nice zamandan beridir, müslüman Türk Milleti, ufukları saran zulmetleri dağıtacak, bunalan, ye'is ve futûre düşen muztarip gönüllere ümid verecek, din ve vicdan hürriyetinin boynuna takılan zincirleri çözecek, insanlığı köleleştiren putperestliği yıkacak... hâsılı maddi, manevi herşeye yeni bir düzen verecek mârufi emir, münkari nehy edecek ilahi bir tecelliye intizar ediyordu. Ey fâzilet ve imâniyle, salâbet ve celâdetiyle, kudret ve liyakatiyle, adlû ihsanile mümtaz, «Milli Nizam» müessisi Muhterem Necmettin Beyefendi Kardeşimiz! Allahın büyük bir fazlû keremi olarak size bahşettiği bu emanet-i kübrâdan, bu vazife-i mühecceleden dolayı sizi ve muhterem arkadaşlarınızı müslüman Türk milleti namına canü gönülden tebrik eder, başarılar dilerim.»*

İkili Anlaşmalı Adam !

Benim de elektrik idaresiyle bir ikili anlaşmam, sular idaresiyle ikinci bir ikili anlaşmam, Telefon idaresiyle üç numaralı ikili anlaşmam, apartıman sahibiyle dördüncü ikili anlaşmam mevcut. Kapıcı ile beş numaralı ikili anlaşma yapmışım. Basın kartı hamili olarak Basın Yayın Genel Müdürlüğüyle altıncı ikili anlaşmam, Son Havadis Gazetesi'yle yedinci ikili anlaşmam bulunuyor. Biraz düşünsem bu ikili anlaşmaları 10-15'e çıkarabilirim. Benim fert olarak bu kadar ikili anlaşmam bulunduğuna göre, Birleşik Amerika Devletletleriyle rivayete göre seksendoksan civarında ikili anlaşma bulunmasını çok az görmek gerekiyor.

TEKİN ERER
(Son Havadis — 29.1.1970)

CumhuriyetGazetesi'nin «Olayların Ardındaki Gerçek» sütununda yeni partinin AP'nin yararına olacağı belirtilerek şu tahmin yapılmaktadır: *«Prof. Erbakan partisi, herhalde aşırı sağ kanada, belki şeriatçılığa kadar kayan bir teşekkül olacak. Nitekim kendi kanısına göre iki yıldır AP bulunduğu yerden, yani sağdan sola doğru kaymakta imiş, Bu yüzden «sağ cenah» açık kalmış. Yeni parti bu boşluğu dolduracakmış. AP gerçekte yerini değiştirmemiştir. Sadece aşırı akımlara karşı görünmek zorunluluğunu duymuştur. Şimdi yeni parti çıkınca AP aşırı sağ akıma karşı görünmek zorunluluğundan kurtulacak, aşırı sağcılığı Erbakan'ın harika partisine devredecektir. Yeni parti, AP için mecliste bir kaç sandalye kaybetse bile pek yararlıdır.»*

MNP, sağdaki boşluğu dolduracakmış!
(Ali Ulvi - Cumhuriyet, 29. 1. 1970)

Yine Cumhuriyet'te Ecvet Güresin, aynı kanıyı paylaşarak, *«Manevi-maddi sentezine dayalı, bazı kısımlarıyla MHP'yi andıran, fakat ondan daha sağda bir siyasi teşekküldür. Örtülü maddelerin içinde AP aşırı sağ kanadının hemen bütün istekleri yeralıyor ve bir anlamda onlara davetiye çıkarıyor... Erbakan, parti içindeki çatlaklıkları gözleyecek, çatlakların büyümesi için uğraşacak ve AP'nin dayanakları kabul edilen bir kısım örgütleri kendi partisinin destekçisi olarak kullanacaktır. Mesela Komünizmle Mücadele Derneği bunlardan biridir ve onun yanında belki de bazı öğrenci dernekleri, dinadamlarıyla ilgili kuruluşlar yeralacaktır,»* demektedir.

Yeni Gazete'nin başyazısında ise yeni parti şöyle yorumlanmaktadır: *«Erbakan, siyasi hayatımaza tam manasıyla Şarkvari bir mefhum getirmek isteğindedir. Bu, çalışanın 7 saatlik emeği karşısında altı saatlik ücrete razı olması, çalıştıranın da yedi saatlik emek karşılığında sekiz saatlik ücret ödemesi şeklinde izah edilmektedir. Erbakan'ın zihnindeki cemiyette, padişah ihsanıyla memnun edilmek o kadar tabii bir müessesedir ki, medeni bir cemiyette, hak sahibinin bunu araması, Erbakan'ın 'nizam'ı ile çatışmaktadır. Erbakan bu şekilde 'ihsan' gözetleyen insanların, gerçekten 'insan haysiyetine' sahip olup olamayacağını tartışmaktadır.»*

Milliyet Gazetesi'nde Abdi İpekçi'nin yeni parti ile ilgili yorumu da şöyledir: *«Erbakan'ın açıklamalarında, dokuzuncu partiyi ötekilerden çok farklı yapan özellikleri bulmak zordur. Erbakan'ın partisi, özellikle AP'de mevcut eğilimlerle MHP'de ifadesini bulmuş görüşleri birleştirmektedir. Özelliklerine bakılırsa, bu parti, sağı bir çatı altında toplamayacak ama, AP'deki bir kısım sağcılar için yeni bir çatı olabilecektir. Bu yeni çatıda birleşeceklerin, seçim platformunda-özellikle mevcut seçim kanunun özellikleri ile - büyük bir varlık gösterebileceği şüphelidir. Bununla beraber, MNP sağdaki farklı eğilimlerin birbirinden daha net ayrılmasını, billurlaşmasını, kimin ne olduğunun daha iyi anlaşılmasını sağlamağa yarayacaktır.»*

Ümmetçilerin diğer gazetesi Bâbıâlide Sabah ise, Bugün'e göre yeni parti hakkında daha ihtiyatlı bir tutum takınmayı uygun görmüş, AP'yi tamamen karşıya almaktan kaçınmıştır. *«Yeni bir parti»* başlığı altında yazılan imzasız yazıda şöyle denilmektedir: *«Henüz iki günlük bir nevzad halinde bulunan Erbakan'ın «Yeni Nizam» Partisi hakkında şu veya bu şekilde faaliyette bulunacağı hakkında tahminlere gitmek için vakit henüz erkendir. Bazı gazetelerde yeni parti ile AP karşı karşıya getirilmektedir, Yeni parti, kurucusunun birkaç kere tekrarladığı gibi, Anadolu'da işadamlarına, mukaddesatçı bir Anadoluculuk anlayışına dayanacaktır. Simdilik görünen budur. Fakat bu anlayışta da, iki parti arasında bir Habil-Kaabil çatışmasına yolaçacak sacrilikler bulunduğunu sanmak, fazla mübalağaya kapılmak olacaktır. Gerçi yeminli grubun hakim göründüğü AP, ilk kuruluşundaki manevi dinamizminden çok şey kaybetmiş görünmektedir. Fakat bunların geçici bağlanışlar oldukları düşünülebilir. Yani AP, birtakım değerleri ebediyen kaybetmiş durumda değildir ve gösterilemez de... Bazı yazarlar, bu partinin kurulması dolayısıyla AP'nin aşırı sağdan uzaklaşacağını söylemektedirler. Türkiye'de onların anladıkları ve iddia ettikleri bir aşırı sağ hiçbir çeşidiyle mevcut değildir. Sonra, AP'nin bu mevhum kütleyle içiçe olduğu iddiaları da sadece bir iftira seviyesinde kalmaktadır. AP iktidarı ancak kanunların zorlanmasını, birtakım inançların baskı altında tutulmasını isteyenlere karşı çıkmıştır.*

Anayasa'ya Aykırı Ziyafet !

Başvekil Süleyman Bey parti liderlerine muazzam ve muhteşem bir ziyafet vermiş. Domates çorbası, kılıç balığı, şişte kızarmış hindi kebabı, fıstıklı iç pilavı, mevsim salatası, çeşitli Türk tatlıları (kaymaklı olup olmadığı açıklanmamış), en nadide Avrupa şarapları, Kahve (Türk kahvesi mi, değil mi, orası yazılmamış.)

Memlekette geçim sıkıntısının arttığı ve dar gelirli ailelerin çok sıkıntı çektiği bir devirde, gazetelerin ve ajansların bu listeyi neşretmeleri millete zulümdür, anayasaya aykırıdır.

Bu nefis yemeklerin listesini okurken insanın ağzı sulanıyor, midesi guruldu duyor, içine bir eziklik yayılıyor.

Yazıktır, günahtır, ayıptır beyler! Yetişkin halka merhamet etmiyorsunuz, bari emzikli ve hamile kadınlarla okuma yazma bilen çocuklara acıyın da, böyle listeleri neşrettirmeyin,

(Bugün — 29.1.1970)

Bâdıâli'den mini - seçmeler

TÜRK'ÜN PARMAĞI: Bu işde «komünist parmağı», bu işde «musevi parmağı, kapitalist parmağı, mason parmağı, haçlı parmağı..» Peki nerede «Türk parmağı»? (Ahmet Kabaklı — Tercüman — 28.1.1970)

İŞTE REÇETE!: *Çaya bir şeker az atmak.. yiyeceğin kadar ekmek almak... elektrik veya musluğu boş yere açık bırakmamak... Milletçe muhtaçlığımızı düzen reçeteleri, gecekondu ideologları değil, bunlar kurtaracak. (Tarık Buğra — Tercüman — 28.1.1970)*

KİMİN GAZETESİ?: İşte azizim, «Hakimiyet-i Milliye»ye damlayan üç beş kuruşun bamteli buradadır. Hakimiyet'e Mustafa Kemal Paşa'nın kesesinden on para sarfedilmemiştir. Parra Müftü'den gelirdi. (Nizamettin Nazif — Y. İstanbul — 27.1.1970)

OKURUN LEZİZİ!: *Aziz ve leziz okuyucularım! Bana okumam için mektup yazarsanız açık saçık ve kısa yazınız! Böyle olmazsa mektuplarınızın akıbetinden endişe ediniz! (Burhan Felek — Milliyet — 26.1.1970)*

HİPPY ADAYI!: Hangi reformu yapsanız daha da bolşevikçesi! Daha da Mao'cası! Yazık milletin verdiği milyonlara! Bunlar adam olacaklar da! Hepsi hippi adayı! (Falih Rıfkı — Dünya — 29.1.1970)

ANT * Haftalık Dergi * Sahibi ve Genel Yayın Müdürü: DOĞAN ÖZGÜDEN * Sorumlu Müdürü: OSMAN S. AROLAT * Teknik Sekreter: İNCİ ÖZGÜDEN * İdare Yeri: CAĞALOĞLU. Başmusahip Sok. Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL * Tel.: 27 81 09 * P.K. 934 — Sirkeci - İSTANBUL * Dizgi ve Tertip: İPEK MATBAASI * Klişe: ESER KLİŞE * Baskı: VATAN MATBAASI

* Taşra Dağıtımı: HÜRRİYET DAĞITIM A.Ş.—Cağaloğlu-İstanbul, Tl.: 27 38 54 * İstanbul Dağıtımı: FUAT BÜTE - Ankara Cad. 84 - İSTANBUL Tel.: 27 89 49 * Abone Şartları: Yıllık 50 Lira, Altı Aylık 25 Lira, Üç Aylık 15 Lira * İlan: Santimi 25 Lira; Yayın ilanları, yüzde 50 indirimlidir * Tam sayfa yayın ilanları 1500, yarım sayfa 800 Lira'dır * Küçük yayın ilanları kelimesi 75 Kuruştan kabul edilir.